

LEHTI LUONNONVARA-ALAN ASIAANTUNTIJOILLE 3/2022

LUONNON VARASSA

RIISTAN JÄLJILLÄ

Riistasta uutta
elinvoimaa maaseudulle

RIISTALIHAA MYYMÄÄN
Metsästä uutta tuloa

MAATILASTA KASVOI
menestyvä monialayritys

HENKILÖKUVASSA
ministeri Antti Kurvinen

ARBOS
ITALIAN BRAND

HETI

TOIMITUKSEEN!

OLEMME MUKANA!

**MAATALOUS
KONEMESSUT**

13.-15.10.2022 Messukeskus Helsinki

ALK. 19 990,-

Lisätiedot ja jälleenmyyjät ARBOS.FI

HUIPPU-UUTUudet ESILLÄ MESSUILLA!

MAXLOAD 950

MAXLOAD 955

26 900,-

Motor Power
MAAHANTUOJA

33 900,-

YRITTÄJÄ. Agrologi Juha-Pekka Toukola on laajentanut maatilansa menestyväksi monialayritykseksi.

4-7 Lyhyesti. Energiaa ei riitä kaikille. Suuret valkuposkivanhatuhot. Lyhyitä. Pääkirjoitus. Toiminnanjohtajan blogi.

8 Henkilö. Sata päivää maa- ja metsätalousministerinä **Antti Kurvinen**.

10 Riistalihan myynti. Kun riistaa on alueella paljon, on lihaa mahdollista myydä eteenpäin. Viltgården Ab ja metsästysseura Sajaniemen Hirviveikot ry ovat tyytyväisiä yhteistyöhön. Metsästäjäliitto muistuttaa maanomistajien huomioimisesta.

14 Hyvinvointia riistasta. Maanomistajalle kuuluu osinko riistasta, sanoo Suomen riistakeskuksen viestintäpäällikkö **Klaus Ekman**.

18 Monialayritys. Maatilan toiminta on monipuolistettu broilerin kasvatuksesta koneurakointiin, konekauppaan ja matkailuun. Tutustu agrologi **Juha-Pekka Toukolan** yritystoimintaan.

24-25 Puheenjohtajan blogi. Asiamiehen palsta.

26 METO. Neuvottelupäällikkö **Markku Varis** tekee historiaa neuvottelemalla ensimmäistä kertaa yrityskohtaisia työehtosopimuksia metsäteollisuuteen.

28-35 METO. Eurooppalaiset metsäasiantuntijat Suomessa. METO Golf kisattiin kesäkuussa. Metolaisten syntymäpäiviä, henkilökuvassa akateeminen metsäteknikko **Aimo Nalli**. Sähköinen

jäsenkortti käyttöön. MetoJazzissa oli mukavaa - tule ensi kerralla mukaan! Olitko lomalla koronakaranteenissa? Tunnetko luottamusmiehesi? Meton jäsenille tulossa jälleen KaamosSiesta - tervetuloa!

36-43 Agrologit. Kesäpäivillä Kanta-Hämeessä. Agrologien tietotaituri on **Anne Tolonen**. Agrologeja valmistui edellisvuotta vähemmän. Innostu brändäämisestä! Kirja-arvostelu: Suomen ruokahistoria. Sanaristikko. Ajan-kohtaista: Agrologien liiton stipendit haettavissa. Hyvinkään agrologien -66 kurssitapaaminen Oulussa. Merkkipäivät. Muistoa kunniottaen.

LUONNON VARASSA Metsämies – Skogsmannen v. 1909–1996, Metsätalous – Forestry v. 1997–2015, Agrologit-lehti 1939–2015

tiina.eklund@luva.fi · **Ilmoitukset:** Hilpi Oksanen, puh. 040-594 6526, hilpi.oksanen@luva.fi · **Tilaukset:** tiina.eklund@luva.fi, puh. 040 76 101 75. Tilaushinta 30 €/vuosikerta · **Osoitteenmuutokset:** Anne Marttinen, puh. 040 761 0416, anne.marttinen@metasaasiantuntijat.fi · **Julkaisija:** LUVA – Luonnonvarat ry · **Ulkoasu:** Reima Kangas, Taitengrafia Ky · **Painopaikka:** PunaMusta 2022 · Lehden paperi on sertifioitu PEFC-järjestelmän mukaisesti · **ISSN** 2343-2349 · **Aikakausmedia ry:n jäsen**
Luonnon Varassa -lehti ei vastaa tilaamatta lähetettyjen kirjoitusten ja kuvien säilyttämisestä eikä palauttamisesta. Lehti ei vastaa ilmoittajille mahdollisesti aiheutuvasta vahingosta, jos ilmoitusta ei tuotannollisista tai muista syistä voida julkaista määrättyinä päivinä. Lehden vastuu virheellisistä ilmoituksista rajoittuu ilmoituksen hintaan. Huomautukset pyydetään tekemään kirjallisesti 8 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta. **Luonnon Varassa -lehden aineisto- ja ilmestymispäivät 2022:** Nro 1 aineisto 18.2. ilmestyminen 18.3. Nro 2 aineisto 6.5. ilmestyminen 6.6. Nro 3 aineisto 26.8. ilmestyminen 23.9. Nro 4 aineisto 11.11. ilmestyminen 12.12.

Energiaa ei riitä kaikille. Mikäli Lahden seudulla tulee talvella pula energiasta, aikoo Lahti Energia katkoa sähköjä maaseudulta, muttei kaupungista. Kokkolan Energia on päättänyt myydä jatkossa sähköä vain kokkolalaisille ja katkaisee toistaiseksi voimassa olevat sähkösopimukset muilta asiakkailtaan.

HANHIA. Valkoposkihanhella on neljä eri populaatiota: Huippuvuoret, Grönlanti, Itämeren rannikkoalue, johon linnut on osittain istutettu, sekä suurin Jäämerellä Venäjän saarilla pesivä noin 1,3–1,4 miljoonan linnun populaatio, joista 90 prosenttia muuttaa Suomen halki.

Suuret valkoposkihanhituhot

HANHIPELTOJA oli varattu valkoposkihanhille 400 hehtaaria, mutta syötävää oli vähän ja linnut levisivät isolle alueelle.

– Ongelmana oli kylmä kevät. Nurmi ei ollut ehtinyt kasvaa kunnolla ja linnut söivät nurmen pois, kertoo Luken tutkimusprofessori **Jukka Forsman**.

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lajivahinkokoordinaattori **Mika Pirisen** mukaan kevätuhot on pian laskettu.

– Korvaushakemuksia voi tehdä vuoden loppuun asti. Meillä on nyt noin 200 hakemusta ja vahinkoala 6500 hehtaaria. Korvaussumma nousee noin 2 miljoonaan euroon.

Valkoposkihanhituhoja on ollut Suo-

nessa vuodesta 2008. Tämä kevät oli ajanjakson toiseksi pahin. Pohjois-Karjalan ennätystuhot olivat yli 2,4 miljoonaa euroa vuonna 2020.

– Kaakkois-Suomessa tuhot jäävät hieman alle 2600 hehtaarin ja korvattava summa on noin 770 000 euroa, kertoo Luonnonsuojelubiologi Tuula Tanska.

– Meillä on nyt 96 hakemusta, joista valtaosa tältä keväältä. Parikkalassa tuho oli pahin, sieltä on tulossa lisää hakemuksia.

Ruokavirasto päättää vuosittain riis-tavahinkojen korvaussummat, jotka ovat kolmen vuoden alueellisia hintakeskiarvoja. Uusi laki on tuomassa alarajan korvauksiin.

Suomessa nähdään jatkossa entistä enemmän valkoposkihanhia.

– Aiemmin lintujen muuttoreitti meni Aunuksen Karjalasta. Nurmivaltainen viljely on siellä loppunut ja pellot kasvavat nyt pajua. Hanhien määrä on kasvanut noin 5–10 prosenttia vuodessa, Pirinen kertoo.

Pohjoinen ilmavirtaus saa hanhien syysmuuton käyntiin. Ne saapuvat Suomeen tämän lehden ilmestymisen aikoihin.

Voit seurata hanhien muuttoa osoitteessa <https://satelliitti.laji.fi>

Teksti: Tiina Eklund

Syödäkö vaiko eikö syödä?

VALKOPOSKIHANHI on luonnonsuojelulain 38 §:n nojalla rauhoitettu ja EU:n lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettu lintulaji. Luonnonsuojelulain 49 §:n 3 momentin mukaisen luvan sen häiritsemiseen tai tappamiseen voi myöntää Varsinais-Suomen ELY-keskus. Lupa maksaa 150 euroa, jonka tilat voivat hakea yhdessä.

Suomessa tappolupia ei ole myönnetty keväälle. Tänä syksynä tappolupa on voimassa 302 tilalla ja luvilla saa ampua yhteensä 10 270 yksilöä. Tilakohtainen kiintiö on 20–40 valkoposkihanhea. Ammutut hanhet tulee hävittää sekajätteen mukana, polttaa tai haudata. Hanhia ei saa syödä.

Virossa sovelletaan samaa EU:n lintudirektiiviä.

– Hanhien ampuminen keväällä on ollut sallittua vuodesta 2019, joskaan lupia ei ole myönnetty joka vuosi ja harkinta on tarkkaa. Tälle syksylle myönnetään lupia kaudelle 20.9–30.11 tarpeen mukaan, kun vahinkoja alkaa syntyä. Tapetut valkoposkihanhet saa syödä, kertoo Viron ympäristöministeriön luonnonsuojeluosaston neuvonantaja **Merike Linnamägi**.

Karhujahti jatkuu

KARHU on EU:n luontodirektiivin liitteen 4 suojeltava laji. Suomen riistakeskus myönsi metsästyslain 41 a §:n 3 momentin nojalla 197 poikkeuslupaa karhun kannanhoidolliseen metsästykseen tälle syksylle.

Karhukanta oli noin 250 yksilöä vuonna 1976 (RKTL). Nyt karhuja ennen metsästyskautta oli noin 2250–2400. Huipuvuonna 2021 karhuja arvioitiin olevan 2670–2800 (Luke).

Luonnonsuojeluyhdistys Tapiolan ”alueyhdistykset” valittivat valtaosasta karhulupia, jolloin Itä-Suomen ja Hämeenlinnan hallinto-oikeudet jäädyttivät luvat ja metsästys kiellettiin (tilanne 10.9.).

Virossa ympäristöministeriön alainen virasto ”Keskkonnaamet” myönsi 90 karhulupaa tälle metsästyskaudelle. Kansalaisjärjestö valitti luvista ja tuomioistuini kielsi metsästyksen.

– Virastomme riitautti tuomioistuimen päätöksen ja metsästys avattiin uudelleen 2. syyskuuta, kertoo Keskkonnaametnin apulaisjohtaja **Leelo Kukku**.

Auttava käsi

ELÄMME historiallisia aikoja. Euroopassa soditaan ja energiasta on pula. Inflaatio jyllää ja hinnat nousevat vauhdilla, jossa tutkimuslaitostenkin on vaikea pysyä perässä.

Rohkeat ukrainalaiset ovat sodasta huolimatta kyyneleet viljelemään peltojaan. Ukraina on niin merkittävä ruoantuottaja ja maailman nälän lievittäjä, että YK, Ukraina, Turkki ja Venäjä solmivat heinäkuussa sopimuksen sen viljakuljetusten turvaamisesta. Ensimmäinen rahtilaiva täynnä ukrainalaista maissia lähti Odessan satamasta 1. elokuuta. Syyskuun alkuun mennessä maasta oli lähtenyt yli 60 rahtilaivaa lastattuna lähes 1,5 miljoonalla tonnilla vehnää, maissia, auringonkukkaöljyä, ohraa, sokerijuurikasta, rapsia ja soijaa.

Samaan aikaan ukrainalaiset työskentelevät Suomen ja monen muun maan alkutuotannossa. Ilman heitä moni mansikka-, peruna- tai sikatila olisi ollut hätää kärsimässä. Työtä tekevät nyt ukrainalaiset naiset, koska miehet ovat rintamalla puolustamassa kotimaataan.

Tämä esimerkillinen kansa käy sotaa puolustaen koko Eurooppaa, ja auttaa samalla muita maita. Uskomattoman rohkea ja sitkeä kansa – Slava Ukraini!

Meidän tehtävämme on auttaa Ukrainaa. Tuetaan Ukrainaa avustavia järjestöjä, vaikka nousevien sähkön, poltto-

Autetaan ja annetaan tarvittaessa omastamme sen verran kuin pystymme.

aineiden ja ruoan hinnan myötä se voi olla monelle meistä haastavaa. Jokainen kykyjensä ja varojensa mukaan.

Ukrainan lisäksi tuetaan lähimmäisiämme tässä kriisin ajassa: sukulaisia, ystäviä ja naapureita. Varmistetaan, että heillä on kaikki hyvin. Onhan hänellä ruokaa, entä lämpöä? Autetaan ja annetaan tarvittaessa omastamme sen verran kuin pystymme. Voi olla, ettei joku kehtaa pyytää apua. Kysytään ja tarjotaan sitä pyyteettömästi.

Jos on joskus ollut vaikeaa, ja olemme saaneet toisilta apua, ymmärrämme tuen arvon. Hyviä ihmisiä on oikeasti olemassa – enkeleitä kulkee joukosamme.

Ojennetaan hänen hetkelä auttava käsi ilman odotuksia. Annetaan hyvän kiertää. Raha on vaihtoväline, se helpottaa elämää, mutta ei tuo onnea. Hyvät ihmiset ovat kultaa arvokkaampia.

Hyvää syksyä Sinulle!

Tiina Eklund, päätoimittaja
tiina.eklund@luva.fi, p. 040 76 101 75

Maksuttomat koulutukset energia-asioista

LOKAKUUSSA Agrologien Liiton ja Meton jäsenille on kaksi maksutonta ajankoh-
taisinfoa energia-asioista. Lisätiedot
ja ilmoittautumisohjeet löydät sivulta
luva.fi tai sähköisestä jäsenkirjeestä.

ke 19.10.2022 klo 17-18.30

Energia-asiat – yleistä mautiloilla ja omakotitaloasujalle huomioitavaksi

ProAgria Keski-Pohjanmaan energia-asiantuntija Jari Tikkanen luennoi mautilojen ja omakotitalojen sähkö- ja lämmitysasioista. Vinkkejä sähkön säästämiseen ja ajankohtaisasiaa energiasta.

ke 26.10.2022 klo 17-18.30

Energia-asiat – Vaihtoehtona aurinkoenergia

ProAgria Keski-Pohjanmaan energia-asiantuntija Jari Tikkanen luennoi aurinkosähköjärjestelmistä osana mautilojen ja omakotitalojen energiaomavaraisuutta.

Odotettavissa keskinkertainen viljasato

LUONNONVARAKESKUKSEN 15.8. arvion mukaan viljasadosta on tulossa tänä vuonna keskinkertainen, ja sadon arvioidaan olevan noin 3,6 miljardia kiloa. Lukema on selvästi viime vuoden katovuotta parempi (+38 %). Viime vuonna Suomessa korjattiin historiallisen alhainen viljasato, joka vastasi n. 90 % kulutuksestamme.

Satoarvio perustuu sekä viljelijöiden tukihallinnolle ilmoittamiin kylvöaloihin että alueellisten ProAgria-keskusten kasvinviljelyasiantuntijoiden arvioihin. Lopulliset lukemat saadaan vasta sadoonkorjuun jälkeen. Seuraava satoarviotilasto julkaistaan 23.9.

Kerskakulutuksesta maltillisuuteen

KRIISIÄ pukkaa kriisiin perään. Energian hinta huimaa, eikä sen saatavuudesta tulevina talvikuukausina ole täysiä takeita. Inflaatio oli heinäkuussa 7,8 prosenttia. Tilojen kannattavuutta syö lannoitteiden ja energian hinnannousu. Myönteistä on, että kotieläintuotteiden hinnat ovat hieman nousseet ja viljan myyntihinnat ovat olleet ennätyskorkealla.

Niin mautilojen kuin omakotitaloasujien kannattaa käydä läpi energian kulutus, onko jokin mistä voin kulu-
tusta pienentää? Onko siirtyminen uusiutuvaan energi-
aan edes osin mahdollista? Minkälaiset talousvaikutukset eri vaihtoehtoilta on omalle kohdallani?

Tilanne ei tunnu reilulta, kun sähkösopimuksen päättymisen ajankohta määrittää hintalapun, joka saattaa heilauttaa taloutta sadoilla – jopa tuhansilla euroilla kuukaudessa. Kulutuksesta ja hinnoista kannattaa olla kiinnostunut, ottaa selvää ja laskea vaihtoehdot omalla

Hajautettu energian tuotanto on maaseudun isossa kuvassa onneksi osa arkea.

kohtalla. Viime vuodet pannassa ollut puun polttokin on taas suositeltavaa, oikein TEMin astetta alemmas – energian säästökampanjan mukaisesti. Hajautettu energian tuotanto on maaseudun isossa kuvassa onneksi osa arkea. Liitto tarjoaa jäsenilleen lokakuussa kaksi Teams-infoa energia-asioista. Infoista löydät lisätietoja tästä blogin vierestä sekä luvu.fi-sivuilta.

Kerskakulutuksen aika on ohi ja askelia joudutaan ottamaan kohti maltillisuutta. Parin vuoden takainen maailmanmeno – puhumattakaan 80-luvusta – tuntuu osin epätodelliselta ja jopa ajattele mattomalta.

Toisaalta agrologit, jos ketkä, osaavat tulla toimeen vähän vähemmälläkin, tehdä itse ja huolehtia omavaraisuudesta. Maaseutu on täynnä käteviä emäntiä ja isäntiä.

Agrologit pääsivät pitkästä ajasta viettämään aikaa yhdessä Kanta-Hämeen Agrologien järjestämällä kesäpäivillä. Lepaan historiallinen miljöö pääsi oikeuksiinsa sään suosiossa ja iltajuhla Petäyksessä verhoitui Vanajaveden syliin. Ja kuten aina; seura ja ruoka olivat erinomaisia. Kiitos kantahämäläiset!

Anne Laitinen

Agrologien Liiton toiminnanjohtaja,
LUVA – Luonnonvarat ry:n sihteeri

MAATALOUS KONEMESSUT

13.-15.10.2022 HELSINGIN MESSUKESKUS

Aukioloajat: to 13.10. klo 9-17 | pe 14.10. klo 9-17 | la 15.10. klo 9-16.

ALAN KATTAVIN JA TÄRKEIN
AMMATTITAPAHTUMA.

ESILLÄ YLI 350 YRITYKSEN TUOTTEET JA PALVELUT • ENNÄTYSMÄÄRÄ UUTUUS-
TUOTTEITA • NÄHTÄVÄÄ USEAMMAKSI PÄIVÄKSI • LIITÄ MESSUMATKAAN ELÄMYKSIÄ

OSTA LIPUT EDULLISEMMIN ENNAKKOON! Kun ostat lipun viimeistään 28.9., saat sen hintaan 20 €/3 päivää.
29.9.-15.10. sekä tapahtuman aikaan netistä hintaan 23 €/3 päivää ja ovelta: 25 €/3 päivää. Alle 16-v. veloituksetta huoltajan mukana.

SISÄÄNPÄÄSY VAATII REKISTERÖITYMISEN. Lue lisää maatalouskonemessut.fi

Sata päivää maa- ja metsä

Maatalouspitäjän poika, jolla on juridiikka hallussa. Juuri sitä maa- ja metsätalous tarvitsevat tänä päivänä.

MINISTERI Antti Kurvisen poliittinen ura on edennyt vauhdilla. Hän asettui ensimmäistä kertaa ehdolle kunnallisvaaleissa vuonna 2004.

– Pian on kahdeksan vuotta takana eduskunnassa. Sinä aikana olen ehtinyt olla kaksi vuotta puoluevarapuheenjohtajana, eduskuntaryhmän puheenjohtajana sekä ensi keväänä, jos kaikki menee hyvin, ministerinä kahdella eri positiolla, sanoo Kurvinen.

– Alle nelikymppiseksi lyhyessä ajassa paljon paikkoja. Olen kiitollinen, että on ollut luottamusta.

Askeleet politiikkaan

Poliittinen ura ei ollut Kurviselle itsensänselvyyttä, eikä kotona puhuttu politiikkaa.

– Olen Ylihärän kirkonkylästä ja vanhempien pääleipä on tullut julkiselta puolelta. Klassinen suomalainen yhdistelmä: sairaanhoitaja ja insinööri. Äiti oli kyllä Tehy:n ay-aktiivi ja aluesairaalan pääluottamusmies sekä sosiaalilautakunnassa pari kautta.

Pikkupoikana Kurvista kiehtoi historia ja hän luki lävitse Maailman historian pikkujättiläisiä. Teini-ikäisenä hän luki säännöllisesti sanomalehtiä ja seurasi mediaa.

– Olin oppilaskunnan puheenjohtaja pienessä Härän lukiossa. Samaan aikaan Ylihärmään perustettiin nuorisovaltuusto ja minusta tuli sen puheenjohtaja. Nuorisovaltuusto oli sysäykseni poliittiseen toimintaan ja edelleen tärkein kouluni vaikuttamiseen.

Hän päätti 18-vuotta täytettyään lähteä kunnallisvaaliehdokkaaksi, mikäli Keskusta pyytää ehdolle. Häntä pyydettiin ja hän pääsi varapaikalle, mistä nousi kunnanvaltuustoon.

Kurvinen on toiminut monessa opiskelijapoliittisessa tehtävässä, kuten Rovaniemen oikeustieteellisen ainejärjestön

Antti Kurvinen

- Ikä 36 vuotta, oikeustieteen maisteri Lapin yliopistosta 2013
- syntynyt Ylihärmässä
- työskenteli lakimiehenä 2013–2015
- kansanedustajana toista kautta 2015–
- tiede- ja kulttuuriministeri 27.5.2021–28.4.2022
- maa- ja metsätalousministeri 29.4.2022–
- harrastukset: lenkkeily, kuntosalit, kulttuuri. Näytellyt teatterissa. Intohimoinen historian harrastaja. Pelannut pesäpalloa maakuntasarjassa ja ”syöksymien onnistuu edelleen”.

puheenjohtajana, Keskustan Opiskelijaliiton puheenjohtajana 2009 ja Keskustanuorten puheenjohtajana Helsingissä 2009–2013.

– Yksi siirto johti toiseen. Lopulta toimin Keskustanuorten puheenjohtajana melkein viisi vuotta. Vuonna 2011 olin ensimmäisen kerran eduskuntavaaliehdokkaana. Minut valittiin toisella yrittämällä 2015 vaaleissa.

”Kaupunkilaispoika”

– Kuulin kaveriltani, että joku oli ihmetellyt ”miten te tällaisen kaupunkilaispojan valitsitte ministeriksi?” Silloin ei ihan tunneta Etelä-Pohjanmaata ja Kauhavaa. Vaikka kotini on ollut kirkonkyläs-

”Vien sanomaa, että hoidamme metsiämme hyvin jo nyt.”

sä, eikä vanhemmilla ole ollut sikoja tai lehmiä kotona, niin olen kasvanut peltojen keskellä.

Kurvinen muistuttaa, että Etelä-Pohjanmaa on maa- ja metsätaloudesta riippuvainen maakunta.

– Meillä noin 30 prosenttia bruttokansantuotteesta syntyy maatalojen, elintarviketeollisuuden ja sen palvelujen ketjusta. Kotikaupunkini Kauhava, jossa olen viidennen kauden valtuutettu, on

talousministerinä

Suomen neljänneksi merkittävin maatalouskunta, kun mitataan maatilojen määrällä, rahavirralla ja maataloustulolla.

Kurvisen perheellä on aina ollut vahva yhteys alkutuotantoon.

– Olimme 20 vuotta sivutoimisia turkistarhaajia. Vanhemmillani ja enollani oli turkistarha äidin kotitilalla, jota eno viljeli ja hoiti. Olen ollut tarhalla töissä, pessyt kettujen pesäpönttöjä ja ruokkinut eläimiä.

– Mielestäni se, että turkisalaan suhtaudutaan kielteisemmin kuin muuhun alkutuotantoon, ei ole reilua. Ei kettuja tai minkkejä kohdella sen huonommin kuin sikoja, broilereita tai nautoja.

Juristille kysyntää

Kurvisen on yllättänyt, miten tiede- ja kulttuuriministerin ja maa- ja metsätalousministerin tehtävät eroavat toisistaan.

– Kun opetusministeriössä miettiin poliittisia arvovalintoja ja mihin raha riittää, niin maa- ja metsätalousministerin tehtävä on hyvin oikeudellista. Juristitaustasta on ollut hyötyä.

Esimerkiksi hän nostaa Tenojoen lohienkalastusasiat, johon vaikuttavat niin ihmisoikeussopimukset, perustuslaki saamelaiden asemaan liittyen, kuin myös Suomen ja Norjan välinen valtiosopimus.

– Toinen on se, miten kansainvälistä tämä on. Minulla on ollut viisi ulkomaanreissua kolmen ensimmäisen työkuukauden aikana mm. Brysseliin.

Myös Brysselistä on käyty Suomessa: EU-komission varapuheenjohtaja **Frans Timmermans** vieraili kesäkuussa tutustumassa suomalaiseseen metsänhoitoon. Hän vastaa vihreästä siirtymästä.

– Kävimme hyvää vuoropuhelua ja uskon hänen ymmärtävän jatkossa, ettei metsiemme käyttö ole niin mustavalkoista. Toivottavasti tämä heijastuu komission politiikkaan jatkossa. Nyt siellä tuntuu olevan yksipuolinen missio käynnissä, että metsiä täytyy suojella, eikä niitä oikein saisi käyttää mihinkään.

EU:ssa on ongelmia

– Vaikka EU:lla ei virallisesti ole metsäpolitiikkaa, eikä perussopimuksen mukaan toimivaltaa metsiin, niin nyt etenee

7–8 metsiä koskevaa lainsäädäntöaloitetta. Komissio lähestyy metsiä ympäristö-, finanssi- ja energiapolitiikan kautta. Näiden koordinaatiota ei ole tehty ja käytännössä kaikilla on jokin rajoittava tavoite metsien käyttöön.

– Kuumin peruna juuri nyt on ”ennallistaminen”. Siitä on tullut asetusluonnos, joka on ongelmallinen ja jota pitää muuttaa. Jos metsän tai pellon on mainittu kuuluvan ennallistamiseen, niin

”Tuottajahinnat pitää saada paremmaksi, mistä päävastuu on teollisuudella ja kaupalla.”

voiko siellä harjoittaa maa- tai metsätaloutta? Mielestäni siellä voidaan tehdä joitakin ympäristötoimia, mutta sitä ei voida suojella. Termi on käännetty väärin, sillä tarkoitetaan luonnontilan parantamista, joka on tervetullutta.

Syyskuussa uusiutuvan energian direktiivi, joka koskee metsähakkeen asemaa, on tulossa Euroopan parlamentissa äänestykseen. Kurvinen matkustaa pian Strasbourgisiin tapaamaan meppejä metsäsäasioissa. Väärääkin tietoa on liikkeellä.

– Vien sanomaa, että hoidamme metsiämme hyvin jo nyt. Meillä metsäkatoa ei tule metsätaloudesta, vaan teiden ja talojen rakentamisesta. Suomessa metsä istutetaan aina uudelleen ja hakkaamme vähemmän puuta, kuin vuodessa kasvaa. Myös hiilensidonnasta takia metsiä tulee uudistaa.

Tuottajahinnat nousee

– Maatalous elää kovinta kriisiä 25 vuoteen. Suomen elintarvikemarkkinat tulee saada toimimaan paremmin. Tuilla ei ratkaista tätä kannattavuuskriisiä, vaan tuottajahinnat pitää saada paremmaksi, mistä päävastuu on teollisuudella ja kaupalla.

Hän näkee, että kuntien hankintasuorituksia pitäisi avata ja niiden tuottajahintoja nostaa, koska maatalouden kustannukset ovat karanneet käsistä.

Ministeri on tyytyväinen, että CAP 2027 saatiin sovittua heinäkuussa. Uusi ohjelmakausi alkaa ensi vuoden alusta.

– Uusi CAP ei tuo suuria parannuksia, eikä heikennyksiäkään, mutta nyt viljelijöillämme on tukipolitiikan ja ympäristöehtojen puolesta ennustettavuutta.

Maatalouden isossa kuvassa hän näkee roolin elintarvikeviennillä.

– Tuomme ruokaa neljällä miljardilla ulkomailta ja viemme miljardilla. Ruoan vaihtotase on kolme miljardia miinuksella. Tätä mahdollisuutta tulen vauhdittamaan ministeriaikanani.

Maaseudulle elinvoivaa tuovana mahdollisuutena Kurvinen näkee luontomatkailun. Retkeilyalueet tukevat yrittäjyyttä, toisin kuin kansallispuistot. Niille olisi selkeä kysyntä.

Ilmastosankareita

Turvetta tarvitaan ministerin mukaan jatkossakin.

– Ensi talvena sitä tarvitaan aivan uudella tavalla, mutta myös sen rooli huoltovarmuuspolitoaineena on varmistettu pitkälle tulevaisuuteen.

Kurvinen painottaa erityisesti kasvu- ja kuiviketturepeen roolia.

– Maatalouden kehittämisessä ja kehittämisessä tulemme tarvitsemaan turvetta. Se on kuivikkeena ylivoimainen myös eläinten hyvinvoinnin kannalta. Kasvisruoan syönti on lisääntynyt, mikä on hyvä asia kansanterveytemmekin kannalta. Samalla kasvihuoneissa tarvitaan ehdottomasti kasvuturvetta.

Ministeriä harmittaa Suomessa syntynyt väärä käsitys maa- ja metsätaloudesta.

– Aivan kuin se olisi ilmastoepidemia tai -rikollinen. Ei suomalainen maa- ja metsätalous ole ongelma. Se on osa ratkaisua.

Hyvästä hiilensidonnasta hän sanoo esimerkiksi nurmipellot, joilla naudat laiduntavat.

– Isossa kuvassa kun halutaan vähentää fossiilisia raaka-aineita kuluttajatarvoissa ja korvata öljypohjaista muovia, niin meidän pitää käyttää ja hakata metsiä.

– Ilmasto-ongelmien ratkaisuun tarvitaan suomalaista maa- ja metsätaloutta.

Teksti: Tiina Eklund

RIISTATALOUS

RIISTALIHA. Paikoittain runsaat riistakannat mahdollistavat riistalihan myymisen. Saatua hyvää voi jakaa maanomistajille tai kehittää maaseudun elinvoimaisuutta saadulla tulolla.

Riistaa useampaan pöytään

Riistan myyminen voi olla kannattavaa sekä metsästäjille että lihaa jalostaville yrityksille.

Teksti: Martti Linna, kuva: Adobe Stock

VALKOHÄNTÄPEURAKANNAT ovat monin paikoin Etelä-Suomessa niin vahvoja, että metsästysseurojen vuotuiset kaatomäärät ovat jäsenmäärään suhteutuna suuria. Silloin kun omat ja sukulaisten pakastimet alkavat täyttyä, voi riistan myyminen sitä jalostavalle yritykselle olla kannattavaa kaikille osapuolille.

Inkoossa toimiva Viltgården Premium Products Ab ostaa riistaa metsästysseuroilta, ja jalostaa sitä edelleen myytäväksi tuotteiksi. Niitä ostavat sekä yksityiset kuluttajat, ravintolat että muut tarvisijat. Viltgårdenin vapaatariistaa.fi -verkkosivuilta löytyy lihajalosteita moniin käyttötarkoituksiin.

Elokuun alussa Viltgårdenin toimitusjohtajana aloittanut, aikaisemmin muun muassa tukkukaupan ja markkinoinnin parissa työskennellyt Joakim Ignatius näkee alalla suuria mahdollisuuksia.

– Rajoittavana tekijänä riistalihan kaupassa on pidetty lyhyttä sesonkia. Monet ajattelevat että se on ohi jo loppusyksyllä. Miksei se voisi olla ympärivuotista toimintaa? Myydäänhän lampaanlihastakin suuri osa pakasteena ja pääsiäiseksi.

Ignatius heittää ilmoille ajatuksen, voisiko esimerkiksi villisika korvata osassa suomalaisista joulupöydistä perinteisen sikalassa kasvatetun kinkun. Monet kuluttajat mieltävät metsässä luonnollisessa ympäristössä kasvaneen eläimen syömisen eettisesti kestäväksi teoksi.

– On olemassa ihmisiä, jotka eivät syö muuta lihaa kuin riistaa. Se ymmärretään laajasti, että ellei riistakantoja rajoitettaisi metsästämisellä, se tarkoittaisi suurempaa määrää liikenneonnettomuuksia ja erilaisia eläintauteja.

Viltgårdenin tavoitteena on hankkia metsästysseuroilta metsästyskauden aikana noin 2 000 hirvieläinten ruhoa. Niistä noin

RIISTATALOUS

80 prosenttia on valkohäntäpeuroja, 15 prosenttia metsäkauriita ja loput hirviä.

– Kaikki riista minkä ostamme menee kyllä kaupaksi. Saamme tänä syksynä markkinoille myös kotimaista villisikaa. Ravintoloille olemme myyneet sorsia ja kyyhkysiä, ja tulemme kokeilemaan myös peltopyytä. Tähän mennessä olemme myyneet vain kotimaista riistaa, mutta olemme miettineet myös tuontia lähinnä Ruotsista, toimitusjohtaja Ignatius vakuuttaa.

Haasteena määrä ja logistiikka

Suomeen tuodaan jo hirvieläinten lihaa Virosta ja Ruotsista. Viltgårdenin havaintojen mukaan ravintoloissa ei aina tuoda esille sitä mistä liha on peräisin, vaikka asiakkaat ovat valmiita maksamaan enemmän kotimaisesta tuotteesta. Meillä metsästyksen tuottama liha jää useimmiten metsästäjien ja heidän lähipiirinsä pakastimiini, ja sitä jaetaan maanvuokrana maanomistajille. Toisin on Ruotsissa: siellä metsästyseurat rahoittavat toimintaansa riistan myynnillä.

Vaikka kysyntää on, pieni vapaille markkinoille tulevan määrä on Ignatiuksen mukaan iso haaste kaupallisen toiminnan kehittämiseksi. Metsästyseuroissa tehdään päätökset demokraattisesti äänestämällä. Kaikki metsästäjät eivät välttämättä miellä rakasta harrastustaan kaupallisena ja taloudellisena toimintana.

– Toinen haaste liittyy logistiikkaan: Inkoostakin on pitkä matka moneen suuntaan. Riistan pitää tulla meille niin hyvässä kunnossa, että saamme sille tarvittavan eläinlääkärin leiman. Metsästyseuroilla on yleensä vain yksi kylmätila, eikä nyljettyjä ja nylkemättömiä eläimiä saa määräysten mukaan säilyttää samassa tilassa.

Ratkaisuksi ongelmaan Viltgården on hankkinut 40 jalan kuljetuskontteja, joista on tehty paikasta toiseen siirrettäviä kylmäkontteja. Metsästyseurat voivat tehdä yhteistyötä, eli toimittaa ampuemensa eläinten ruhut samaan konttiin sovitulle paikalle. Seuran riistasta saama korvaus on sitä parempi, mitä enemmän se pystyy sitä kerralla toimittamaan.

Hyvä kokemuksia Lopelta

Lopella toimivassa Sajaniemen Hirviveikot ry:ssä on noin 40 jäsentä. Heistä noin 30 on puheenjohtaja **Jussi Näsin** mukaan aktiivisia metsästäjiä. Yhteislu-

Kuvassa hirvieläimen ruhon raakapaloittelu. Tämän jälkeen erotellaan mm. paistit, pala- ja jauhelihat (P.K. 26.8.2022)

vassa on käytössä noin 7 500 hehtaarin metsästysalue. Hirvien ja peurojen lisäksi seuralaiset ampuvat vuosittain jokusen villisian ja kuusipeuran. Viime jahtikaudella oli lupa 300 valkohäntäpeuran ampumiseen. Lopullinen kaatomäärä oli 402, eli kanta on todella runsas.

– Metsästys alkaa syyskuun ensimmäinen päivä, ja ajojahdit alkavat kuun viimeisenä viikonloppuna. Hirvenmetsästys alkaa perinteisesti lokakuun ensimmäisenä viikonloppuna. Hirvilupia meillä on tälle vuodelle 12, Jussi Näsi kertoo.

Vuonna 2020 seuralaisten toimesta kaatui 250 valkohäntäpeuraa. Se herätti miettimään, ettei pienellä porukalla pystyttäisi jatkossa käsittelemään sellaista eläinmäärää. Viime syksynä Hirviveikot aloitti yhteistyön Viltgårdenin kanssa.

– Otimme heiltä kylmäkontin metsästysmajan pihaan, ja se oli siinä toista kuukautta. Me ammuimme siihen peuroja aina kolmena iltana yhteensä 20–30 peuraa, ja he tyhjensivät kontin neljäntenä päivänä. Eli yhteensä ammuimme heille noin 100 peuraa. Jonkin verran toimitimme ruhoja myöhemmin myös omista kylmätiloista.

Kontin kylmälaitteita ja puhtaanapitoa varten tarvitaan seuran puolesta sähkö- ja vesipisteet. Viltgården ostaa peurat karvapäällisinä. Seuran saaman korvauksen peruste on ruhokilojen määrä. Hirviveikot sai yhteistyöstä rahaa normaaliin toimintakulujensa kattamiseen.

– Voin suositella. Alkukaudesta peuravasat olivat kooltaan vielä pieniä, mut-

ta säästimme paljon omaa työtä. Meillä kontti meni suoraan naapuriseuraan. Peurat pitää tietenkin ampua siististi, mahat eivät saa mennä rikki, Jussi Näsi sanoo.

Metsästäjien osaaminen A ja O

– Silloin kun kaatomäärä on niin suuri ettei seura pysty sitä itse hyödyntämään, on positiivista että liha jakautuu laajemmalle. Me liitossa katsomme, että se on kunkin seuran oma päätös, sanoo järjestöpäällikkö **Teemu Simenius** Suomen Metsästäjäliitosta.

Simenius muistuttaa, että asiassa on otettava huomioon maansa metsästyseuralle vuokraavat maanomistajat. Metsästyksen liittyvä kaupallinen toiminta voi aiheuttaa ristiriitoja, kun omistajat antavat maansa ilmaiseksi seuran käyttöön.

– Yleensä maanomistajat suhtautuvat asiaan ymmärtäväisesti silloin, kun tuotot menevät seuratoiminnan hyväksi. Lahitivajat ja muut investoinnit eivät ole ilmaisia. Sen sijaan, jos joku haluaa myydä riistaa omaan lukuun, on asia hyväksyttävä seurassa ja sovittava siitä maanomistajan kanssa.

Riistalihan ”tuotantoketju” metsästä pöytään lähtee metsästäjäkunnan osamisesta. Sen on oltava kunnossa.

– On osattava ampua se siisti, tappava laukaus ja eläinten muukin käsittely on tehtävä asianmukaisesti. Jos seura myy itse lihaa leikattuna, on tilojen oltava elintarvikehuoneistoksi kelpaava ja siksi ilmoitettu. ♦

Hei luonnossa liikkuja!

Toimi vastuullisesti - älä jätä eväitäsi eläimille!

Afrikkalainen sikarutto (ASF) on mm. Venäjällä, Virossa ja monessa muussa maassa esiintyvä, ihmiseen tarttumaton, mutta sikaeläimille tappava virustauti. Tautia ei ole koskaan tavattu Suomessa.

Uusille alueille afrikkalainen sikarutto voi levitä, jos tartunta-alueelta peräisin olevat, virusta sisältävät ruoat ja eväät päätyvät villisikojen tai kotisikojen syötäväksi. Vaikkei repussasi olisikaan ulkomailta tuotuja eväitä, ei ihmisten ruokia tai eväsroskia pidä jättää luontoon eläinten saatavilla eikä antaa niitä kotisioille.

Jos työskentelet sikatilalla, huolehdiathan riittävästä tautisuojauksesta. Lisätietoja oheisen QR-koodin kautta.

Auta meitä luonnonvaraisten eläinten sairauksien tutkimisessa!

Ruokaviraston villieläintautitutkimukset kohdistuvat lakisääteisesti vastustettaviin eläintauteihin sekä eläintautitilanteen seurantaan. Yleinen eläintautiseuranta perustuu kansalaisilta, metsästäjiltä ja kalastajilta ympäri maata saatuihin eläinnäytteisiin.

Jos luonnossa liikkuessasi löydät kuolleen eläimen ja haluat auttaa meitä luonnonvaraisten eläinten tautien vastustuksessa ja tutkimuksessa, lähetä löytämäsi eläin tai siitä otettu näyte meille tutkittavaksi. Lähetysohjeisiin pääset alimmaisen QR-koodin kautta ja nettiosoitteessa: <https://www.ruokavirasto.fi/luonnonelaimet>
Erityisesti toivotaan näytteitä ketuista, supikoirista ja villisioista.

Jos löydät kuolleen tai sairaan villisian tai löydät useita kuolleita tai sairaita eläimiä, mitä tahansa lajia, ilmoitathan siitä välittömästi kunnan- tai läänineläinlääkärille!

Kiitos avustasi ja hyvää syksyä!

ASF

LUE
TAUTI-
SUOJASTA!

KATSO
OHJEET!

KATSO
VIDEO!

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

www.ruokavirasto.fi

Hyvinvointia riistasta

Maanomistaja on kuin osakkeenomistaja, jolle kuuluu osinko metsästettävästä riistasta. Kun riistasta saa hyvää, kasvattaa se riistan hyväksyntää.

Teksti: Tiina Eklund

SUOMESSA on ollut ennätysmäärä karhuja viime ja tänä vuonna ja nyt ennen jättiläiskautta kannaksi arvioitiin noin 2300 kontiota. Karhujen määrä on kymmenkertaistunut kannanseurannan alkuajoina, 1970-luvulta.

Metsästysrintamalla ollaan kuitenkin uuden edessä. Karhunkaatoiluvista valtaosa jäädytettiin valitusten myötä ja metsästäjät odottavat nyt, että hallinto-oikeus käsittelee luvista tehdyt valitukset.

Onko metsästyksenvastaisuus Suomessa nousussa?

– Lähes 70 prosenttia suomalaisista suhtautuu myönteisesti metsästykseseen. Positiivisesti suhtautuvien määrä on kasvanut vuosien saatossa, kertoo Suomen riistakeskuksen viestintäpäällikkö Klaus Ekman.

Riistakeskus tilaa viiden vuoden välein Taloustutkimukselta selvityksen suomalaisten suhtautumisesta metsästykseseen. Ensimmäinen kysely on vuodelta 1986 ja viimeisin 2018, joka antoi metsästyksen hyväksyttävyydelle koko seurantajakson parhaan tuloksen.

– Karhuluovista on valittanut hyvin pieni porukka, jonka pääasiallinen toiminta on valitusten tekeminen ja paikallisuus toiminnasta kaukana. Ihmettelen, jos tästä ei seuraa muutosta valitusoikeuteen

LAJIKOHTAISTA. SLL esittää valkohäntäpeuraa ja kuusi-peuraa haitallisiksi vieraslajeiksi. Mutta mikä on vieraslaji? Villisika on Suomeen omin jaloin kävellyt paluumuuttaja, joka voi tuoda erittäin haitallisen sikaruton mukanaan. Jos saksanhirven keskieurooppalainen alalaji kävelee Ruotsista Suomeen, on se pyyntiluvan varainen riistaeläin. Virossa ammutaan saksanhirven alalaji maral pois tavattaessa, kun taas Suomen lainsäädäntö ei tunne alalajeja.

Kuva: Adobe Stock

KORVAUS. Metsästäjät saavat harrastuksestaan virkistystä ja riistalihaa. Myös maanomistajan pitäisi saada "osinkoa" maidensa käytöstä jossain muodossa.

HYVINVOINTIA. Klaus Ekmanin mukaan riistataloudesta voidaan saada uutta elinvoimaa maaseudulle. Riistaa pitää silloin olla riittävästi, tyhjiä metsistä ei saalista saa.

Adobe Stock

tai keskustelua siitä, kuuluvatko Suomen karhu- ja ilveskanta elinvoimaisina EU:n luontodirektiivin nelosliitteeseen.

Entä metsästäjien määrä? Laskua on povattu jo parikymmentä vuotta.

– Viime vuonna Suomessa lunastettiin 307 000 metsästyskorttia, ennätysten ollessa 310 000. Metsästäjärekisterissä on 370.000 nimeä. Näillä henkilöillä on mahdollisuus lunastaa metsästyskortti, mikäli maksaa riistanhoitomaksun viiden vuoden kuluessa.

Suojelijat ampuvat kovilla

Karhun ohella on viime aikoina keskustellut valkohäntäpeuraa, jota Suomen Luonnonsuojeluliitto (SLL) esittää haitalliseksi vieraslajiksi. Tällöin peuraa voisi minkin ja supikoiran tavoin metsästää ympäri vuoden, ilman metsästyskorttia tai ampumakoetta.

– Totta kai kyseessä on vieraslaji, mutta ei haitallinen. Se on Suomen toiseksi tärkein riistalaji, jonka laskennallinen metsästyksen arvo on yli 50 miljoonaa euroa, muistuttaa Ekman.

Suomessa metsätuhot korvataan hir-

vieläimistä kerättävistä pyyntilupamaksuista. Kun metsäkauris vapautettiin pyyntiluvasta, ei sen tuhojakaan enää korvattu.

– Sama koskee valkohäntäpeuraa. Jos siitä tulisi haitallinen vieraslaji, ei se enää olisi pyyntilupajärjestelmän piirissä, eikä sen tuhoista maksettaisi korvauksia. Peura ei juuri tee metsävahinkoja, mutta voi tehdä tuhoja erityisviljelmille, jolloin korvaukset nousevat jopa kymmeneen tuhansiin.

Hirvihavaintokortteja on kannan arvioimiseksi kerätty 35 vuoden ajan.

– Viime vuonna kerättiin ensimmäisen kerran tietoa valkohäntäpeurasta. On vaikea hallinnoida metsästyksiä, mikäli luotettavaa kanta-arvio puuttuu. Olemme menneet silmävaraisen, subjektiivisen arvion mukaan. Nyt, kun kannanhallinnan välineet alkavat olla kunnossa, halutaan peurasta eroon.

Maanomistajalle kuuluu korvaus

– Suomi on ainoa maa, jossa riistan arvo lasketaan negaationa. Esimerkiksi hirven arvo on -15 miljoonaa euroa. Vasta nyt

olemme alkaneet käyttää samaa laskenta-kaavaa kuin Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa, missä 40 prosenttia lasketaan lihan arvona ja 60 prosenttia virkistysarvona. Näin laskien vuotuinen arvo on yli 200 miljoonaa euroa.

Suomessa puhutaan yleensä riistan haitoista maanomistajalle, ei sen tuomista mahdollisuuksista.

– Poikkeuksena on ruotsinkielinen rannikko. Siellä alueen maanomistajat saavat merkittävän tulon riistasta. Kun siellä ammutaan 100 sorkkaeläintä, niistä puolet menee maanomistajille ja puolet jaetaan metsästysporukan kesken.

Ekmanin mukaan muualla Suomessa riistan tuoton korjaa usein maata omistava metsästäjä ja metsästäjän maanomistaja jää liian usein ”sen kolmen vuoden välein tarjottavan peijaiskeiton varaan”.

– Ilmaisen metsästyksen aika on ohi. Nyt on oikeasti ymmärrettävä, että maanomistaja, joka saa mielestään kohtuullisen korvauksen, hyväksyy korkeamat riistakannat. Oli se korvaus sitten lihaa, rahaa tai työtä, jota metsästäjät tekivät hänelle.

Tiina Eklund

Riista on rahaa

Keski-Euroopassa maksetaan usein hehtaarikohtaista metsästysvuokraa.

– Suomessa ei voi olla hehtaarikohtainen korvaus, sen pitää olla tuottoon perustuva, toppuuttelee Ekman.

– Jos olet osakkeenomistaja, eikä yritys tuota mitään, ei makseta osinkoakaan. Mutta jos sinulla on maa, joka tuottaa riistaa, on metsästäjä valmis maksamaan siitä jollain tavalla. Onko se sitten vakuu- missa olevalla lihalla, jonka voit laittaa myyntiin tai jotain muuta, tapoja on monenlaisia.

Kun Suomessa keskustellaan, että hirviä ja peuroja on paljon, on naapurimais- samme aivan eri riistatiheydet.

– Saksassa ammutaan suomalaisen normaalmetsästysalueen eli noin 3000 hehtaarin alueelta 1500 erilaista villisikaa, kaurista sekä päälle saman verran muuta riistaa. Meillä ammutaan parhaimmillaan joku sata. Olemme metsästyksen suurvalta, mutta riistan pienvalta.

– Pohjois-Savon tai -Karjalan metsä- stysalue, missä on puolikas tai yksi hirvi tuhannella hehtaarilla, markkina-arvo ei

ole kovin suuri. Mutta kun on 50 valko- häntäpeuraa tuhannella hehtaarilla ja sii- hen vähän hirviä ja kauriita päälle, niin on selvää, että metsästysporukkaan alkaa olla kysyntää.

Riistalihakin on hinnoissaan ja moni metsästysseura myy lihaa.

– Lihanmyynnin pitäisi olla läpinä- kyvämpää. Toiminta pyörii nyt osittain harmaalla sektorilla, jolloin maksetaan harvoin valtiolle kuuluvia tuloveroja tai vastaavaa. Toiminnan tulee kestää tarkas- telua ja olla kaikkien hyväksymää.

– Metsästysseuroissa pitää herätä sii- hen, että metsästyksellä ja riistalla on arvo. Ei kannata syöttää edellisvuoden si- säfileitä koirille, kun ei ole pystynyt syö- mään enempää. Laitetaan lihat myyntiin tai jaetaan ne maanomistajille vakuumiin pakattuna.

Metsästysseurat historiaan?

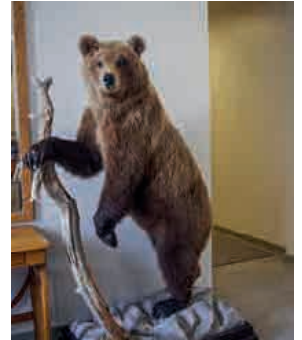
Suurin osa metsästysseuroista on perus- tettu 60-luvulla.

– Silloin lyötiin kylän maat yhteen, jotta saatiin järjestäytynyt metsästysjärjes- tys ja hirvenpyyntilupa alueelle. Mukana

Suomen riistakeskus:

- Itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, jonka tehtävänä on edistää kestävää riistataloutta, tukea riistanhoitoyh- distysten toimintaa, huolehtia riista- politiikan toimeenpanosta ja hoitaa sille säädetyt julkiset hallintotehtävät (Riistahallintolaki)
- kouluttaa uudet metsästäjät ja tekee nuorisotyötä kouluissa
- rahoitus tulee riistanhoitomaksuista eli metsästyskorteista: 39 eur/hlö/ vuosi tai 20 eur alle 18-vuotias (2022), tulevalle metsästyskaudelle on esitetty korotusta 43 eur/22 eur.
- henkilöstön määrä 92 henkeä (2021)

MUUTOS.
Virossa karhujah- ti jatkuu valituksista huolimatta, Suomessa ei. Koti- kutoisiin ongelmiin povataan jatkossa muutosta.

Tiina Eklund

jahdissa oli koko kyläyhteisö. Nykyisin pieni hirviporukka pyörittää koirajahteja ilman ajomiehii. Sosiaalinen yhteenkuu- luvuus on kärsinyt. Eikä toisella paikka- kunnalla asuva halua sitoutua sen yhden hirven metsästyksen koko syksyksi.

– Joissakin seuroissa rasitteina ovat vanhat riidat. Tämä kaikki johtaa siihen, että yhä useampi alkaa metsästää kave- reiden kanssa ja etsii omia jahtipaikkoja. Seuratoiminta natisee liitoksistaan.

Aiemmin pelättiin, että riistan tuot- tama hyvinvointi vaarantaa suomalaisen metsästyksen, kun raha ei kuulu suoma- laiseen eettiseen metsästysperustaan.

– Nyt on alettu ymmärtää, että meil- lä on riistassa valtava resurssi ja mahdol- lisuus saada väestökadosta potevalle maa- seudulle työtä ja rahavirtaaja.

Metsästysseuroissa tullaan pohtimaan seuraavien 5–10 vuoden aikana, miten jaetaan ”oikeudenmukaisesti” riistatalou- den hyvinvointia.

– Metsästysseuratoiminta ei saa olla kehityksen tukkona. Sen kannattaa muuttua, ennen kuin ulkopuolinen paine pakottaa tekemään sen. ♦

YRITTÄJÄ

MAATILA. Toukolan tila Kangasalla on koti Juha-Pekka Toukolalle ja hänen tyttärilleen, mutta samalla se on maatalousyritys ja kahdeksan ihmisen työpaikka. Kanaloisissa kasvaa 150000 broileria. Paikka on ollut asuttuna 1600-luvun lopulta.

Broileritilasta kasvoi monialayritys

Toukolan tilan toiminta on laajentunut urakointiin, konekauppaan ja matkailuunkin. Ydin on yhä maataloudessa.

Teksti ja kuvat: Raila Aaltonen

YHTIÖ. Maatalous-toiminta yhtiöitettiin vuonna 2007. Työntekijät ovat Agri-Toukola Oy:n palveluksessa. Myös isäntä käyttää suurimman osan työajastaan maataloudessa.

SAHALAHDEN Taustialassa sijaitsevan maatilan pihapiirin vanhimman talousrakennuksen harjalla pyörrähtelevä tuuliviiri kertoo saman suvun viljelleen Toukolan tilaa vuodesta 1662. Agrologi **Juha-Pekka Toukola** on omalla vastuuvuorollaan pistänyt liiketoiminnassa tuulemaan.

– Omassa päässä on sellainen ajatus, että jos joku jotain tekee, niin miksen minäkin pysty, ja vähän paremminkin.

Jos päärakennuksen ja sen pihapiirin tunnelma onkin rauhaista, lähes ajaton, heti sen vieressä levittäytyy nykyaikaisen maatilan toimelias arki. Kookas verstaatti, useita kanaloita, isoja konehalleja, viljankuivaamo ja energiapuuta varastoituna korkeisiin kasoihin. Miehiä huomiovärisissä vaatteissa, keskellä konepihaa uusi puimuri odottaa käyttöönottoa aivan pian.

Juha-Pekka Toukola valmistui agrologi AMK:ksi Mustialasta vuonna 2000 ja tuli tilayhtymän osakkaaksi 2002. Sukupolvenvaihdos saatettiin loppuun viisi vuotta myöhemmin.

– Oma päätökseni tilan jatkamisesta varmistui 90-luvulla, kun tuli mahdollisuus laajentaa broilerintuotantoa. Isä kysyi, että kai olen jäämässä tähän, ja vastasin että joo. Kuuden vanhasta olen ajanut traktoria ja 12-vuotiaana aloin puida.

Isä, **Jarmo Toukola**, oli isännäksi ryhdyttyään pannut pois ensin lehmät ja kangat, ja pian lähtivät myös emakot. Kolmen eläimettömän vuoden jälkeen hän aloitti broilertuotannon Saarioisille vuonna -84. Ensimmäisessä kanalassa oli 30000 lintupaikkaa. Juha-Pekka oli silloin 9-vuotias.

– Alusta asti olin tipulan töissä koulun jälkeen, poikasrehut ajettiin kotti-

kärriyllä ja vesikupit pestiin joka päivä.

– Tuotantoa laajennettiin vuonna -95, ja silloin kasvattamoon tuli tietokoneohjaus. Lihan hinta laski EU-jäsenyyden myötä ja broilerille alettiin maksaa maataloustukea. -98 tehtiin uusi halli 66000 linnulle. Sen jälkeen ei pystytty laajentamaan, koska Saarioinen ei kasvattanut lihan hankintaansa.

Laajentumismahdollisuuksia on auennut vain toisten tilojen luopuessa. 2000-luvun alkuvuosina J-P Toukola osti lähistöltä yhden tuotantonsa lopettaneen broilertilan ja vuokrasi toisen. Sukupolvenvaihdoksen aikaan lintumäärä oli yhteensä 165000 ja viljelyssä oli 300 hehtaaria. Yksi työntekijäkin oli, ja kuorma-auto, jolla ajettiin rahtia.

Maatalous on ydintoimintaa

Tänä päivänä Juha-Pekka Toukola johdattaa kokonaista yritysrypästä. Maatalous

TUOTANTO. Agri-Toukolan sopimuskumppani lihantuotannossa on Atria. Kasvatuserien välillä kanalat pestään ja desinfioidaan perusteellisesti.

muodostaa edelleen toiminnan vahvan ytimen. Peltoala on kolminkertaistunut ja kanaloiden kertakapasiteetti on 150 000 lintua. Sopimuskumppani broilerinkasvatuksessa on Atria, jonka eteläinen tuotantolaitos Sahalahden lintuteurastamo nykyään on.

– 2000-luvun alussa suunnittelin lihantuotannon kasvattamista, mutta kun kanojen lisäämiseen ei saa lupaa, niin sillä puolella ei pysty kehittämään, vaikka halua olisi.

Iso viljelyala vaatii suorituskykyisen konekannan, ja sen kapasiteettia hyödynnetään urakoinnissa. Vakituksia työntekijöitä AgriToukola Oy:n palkkalistoilla on seitsemän.

– Peltourakointiin ei ole hommattu koneita erikseen. Teemme mitä kysytään: nurmirehun ajoa, kasvinsuojelua, lannanlevitystä, mutta omat peltotyöt ovat aina etusijalla. Talvikunnossapitourakat

tuovat viidelle miehelle ja koneille kannattavaa työtä talveksi.

– Toisiin töihin ostimme urakointia, esimerkiksi lintujen lastaukseen ja toisaan hallien pesuun. Myös rehunajo on ulkoistettu. Rahtiajot on lopetettu, kun alan kova kilpailu vei niiltä kannattavuuden.

Juha-Pekka kertoo jatkuvasti miettivänsä toiminnan kannattavuutta.

– Laskin on päässä joka päivä. Olen seurannut broilerintuotannon kannattavuutta vuodesta -07 taulukoimalla jokaisen tuotantoerän tapahtumat, eurot,

”Koko liiketoiminta on palapeli, jossa eri toiminnot tukevat toisiaan.”

työt. Tilitoimisto tuottaa kirjanpidon, tuloslaskelmat ja taseet.

Kannattavuuslaskentaa isäntä tekee omilla exceleillä etenkin lihapuolesta. Viljelypuolen ja koneurakoinnin talouden seuranta on kevyempää, niiden osalta laskelmat tehdään kuvaannollisesti tupakkiasikin kanteen.

– Koko liiketoiminta on palapeli, jossa eri toiminnot tukevat toisiaan.

Tilan metsätalous pyörii oman y-tunnuksensa alla.

– Isän periaate oli, että metsästä ei hakata rahaa maatalouden rahoittamiseen, ja tästä olen pitänyt kiinni. Hän piti metsistä itse huolta, minä ostan palvelut metsäyhtiöiltä ja hyvin on toiminnut.

Luksushuviloita ja konetuontia

Yritysrypeeseen kuuluu lisäksi työkooneiden ja kanalalaitteistojen maahan-

MONIALAISTA. Juha-Pekka Toukolan yritys tarjoaa kasvin- suojeluruiskutuksia, lannanlevitystä ja nurmirehun ajoa muillekin maataloille. Työkoneiden maahan- tuonti alkoi pienessä mitassa 2000-luvun alkuvuosina.

OPPI. Tapaan sanoa, että paska päivä, jos ei mitään oppinut. Parantamisen varaa on kaikessa mitä tekee, toteaa Juha-Pekka Toukola.

tuontia ja mökkivuokrausta. Konekauppa toimii omana yhtiönään ja työllistää noin kaksi ja puoli henkilöä vakituisesti, messutiimeissä on mukana myös lisätyövoimaa.

– AgriToukola Machinery perustettiin 2004 siipikarjalaitteiden maahan- tuontia varten. Konekauppa lähti isompaan kasvuun viitisen vuotta sitten. Eurooppalaisissa konenäyttelyissä löytyi hyviä tuotemerkkejä ja päämiehiä, ja ruvettiin satsaamaan enemmän.

Konekaupan liikevaihto oli viime vuonna runsaat kolme miljoonaa euroa, suunnilleen saman verran kuin maatalo- uspuolen, ilman tukia laskettuna. Yrittä- jän oma työpanos painottuu maatalou- teen. Varsinkin kevät ja syksyt vaativat pyöreitä työviikkoja ja pitkiä päiviä.

Kymmenen vuotta sitten Toukola kiinnostui hyvästä lomahuvilatontista lä- heisessä Sappeen hiihtokeskuksessa. Vaik-

ka ensimmäinen tontti meni sivu suun, pian tuli tarjolle toinen, jolle hän raken- nutti ensin yhden ja kahden vuoden ku- luttua vielä kaksi isoa huvilaa vuokra- käyttöön.

– Matkailukeskus on kehittynyt hur- jasti, siellä on hyvä olla mukana. Sappeen Aatelin huvilat ovat viikoittain vuokralla läpi vuoden. Oma myynti kattaa 70 pro- senttia myynnistä, talviaikaan myyntiä hoitaa Sappeen loma ja Lomarengas.

Yrityksellä on lomahuoneisto myös Levillä, ja tarkoitus oli aloittaa lyhytai- kainen asuntovuokraus Tampereella.

Konekaupan liike- vaihto oli viime vuonna runsaat kol- me miljoonaa euroa.

– Kaupunki tiukensi toimintaa kos- kevia säädotuksiaan ja nyt asunnossa on pitkäaikainen vuokralainen. Kaikkiaan matkailuala on kasvussa ja siihen inves- toin lisääkin vielä joskus. Maatalouden rinnalla pitää olla muutakin.

Ympärillä hyvä tiimi

Toukola on sydämensä pohjasta kone- mies, jolle työnantajana toimiminen on opettanut paljon uusia asioita esimerkik- si ihmisten johtamisesta.

– Kaikki ovat ihan erilaisia ja jokaista pitää käsitellä eri lailla. Minä olen saanut ympärilleni hyvät ihmiset, joilla päässä ajatusta ja maalaisjärkeä. He ovat oma- toimisia ja heille voi antaa vastuuta. Hy- ville työntekijöille on aina tarvetta.

Omaa ajankäyttöään Toukola rupesi miettimään tarkemmin vasta neljäkym- mentä täytettyään. Nyt tahti on helpot- tunut ja ajankäytön hallinta parantunut.

LAATU. Suomalainen broileri kasvatetaan ilman antibiootteja ja osa rehusta on oman tila viljaa. Korkeasta laadusta on saatava myös sille kuuluva hinta, Juha-Pekka Toukola katsoo.

– Onnistuminen ajanhallinnassa ja itsensä kehittämisessä näkyy siinä, että nyt joka vuosi on helpompi kuin edellinen. On tärkeää tehdä muutakin kuin työtä, kuten touhuta lasten kanssa, 12- ja 15-vuotiaiden tyttöjen isä tuumii.

Arvostusta kotimaiselle ruoalle

Tila olisi tuskin elättänyt 12 sukupolvea Toukoloita, ellei jokainen isäntä olisi ollut ajassa kiinni ja vienyt toimintaa eteenpäin. Tämän ajan tärkeät ratkaisut liittyvät uusiutuvan energian käyttöön.

Tila siirtyi hakelämpöön ensimmäisten lintutilojen joukossa 2001 ja viimeiset kolme vuotta osa energiasta on tuotettu aurinkopaneelien avulla. Nyt isännän ajatuksissa pyörii kananlannan biokaasun hyödyntäminen.

– Investointien tulee perustua oikeaan tietoon ja laskelmiin. Biokaasuinvestoinneista ja yhteislaitoksista puhu-

taan vähän liikaa tunteella. Energiakriisi tulee kyllä muuttamaan hintasuhteita ja biokaasun kannattavuutta.

– Ympäristöasioita on pakko miettiä myös viljelyssä. Tuotantotavat ovat Suomessa puhtaat ja kestävät, joten mielestäni on järkevää tuottaa mahdollisimman tehokkaasti.

Jonkinlainen ruokakonflikti saattaisi Toukolan mielestä koitua suomalaisen broilertuotannon eduksi. Korkea laatu ja kestävät tuotantotavat eivät nykyisellään anna riittävää etua kilpailussa tuontilihaa vastaan.

”Olen saanut ympärilleni hyvät ihmiset, joilla ajatusta ja maalaisjärkeä.”

– Ei me pärjätä edes Euroopan mitta-kaavassa, ellei korkeasta laadusta makseta. Suomalainen broileri on terve, puhdas ja jäljitettävissä, hygieeninen ja tuotettu ilman antibiootteja. Turvekuivitus on keskeinen asia sekä hyvinvoinnille että hygieenisyydelle.

– Suurkeittiöissä ei kotimaisuus paljon paina. Ihmetyttää, että on edes mahdollista käyttää ulkomaista lihaa, jonka tuotantotavat eivät ole lähelläkään suomalaisia vaatimuksia.

Toukolan tilan nuori polvi on kasvanut luontevasti ruoantuotannon maailmaan. Kun nuorempi tytär oli isän mukana kanalakerroksella ennen kuin lintujen paastotus ennen kuljetusta alkoi, hän jutteli rehuaan nokkiville kanoille: syökäähän nyt hyvin, kohta teistä tulee hyvää ruokaa.

– Aika hyvin sanottu, mieltii Juha-Pekka Toukola. ♦

Vastuulliset työnantajat huolehtivat henkilöstöstään

METON kaikilla sopimusaloilla on tällä hetkellä voimassa yleissitova työehtosopimus. Metsäteollisuuden sopimusallalla yleissitova työehtosopimus päättyy vuoden 2022 lopussa, jonka jälkeen siirrytään yrityskohtaisiin työehtosopimuksiin.

Vastuulliset työnantajat ovat hyvissä ajoin ennen vuoden vaihdetta olleet yhteydessä Metoon ja näillä työpaikoilla on jo solmittu tai on työn alla uusia yrityskohtaisia työehtosopimuksia. Näillä työnantajilla on selkeä visio siitä, että vastuullisuus on yrityksen kilpailuetu. Vastuullinen työnantaja huolehtii hyvästä työilmapiiristä ja työntekijöidensä hyvinvoinnista. Metsäalalla käydään tällä hetkellä aitoa kilpailua

Työehtosopimukset tuovat työntekijälle lisäetuja ja takaavat työnantajalle työrauhan.

hyvistä asiantuntijoista ja rekrytointitilanteissa hyvämaineiset yritykset ovat aina etulyöntiasemassa.

Valitettavasti on myös sellaisia työnantajia, jotka häikäilemättä käyttävät omaa direktio-oikeuttaan hyväkseen. Unohdetaan työehtosopimusten tuomat mahdollisuudet. Työsuhteen ehtoja määritetään monelta taholta, kuten esimerkiksi lainsäädännön ja työsuhteen kautta, mutta Tessillä on keskeinen rooli. Työehtosopimukset tuovat työntekijälle lisäetuja ja takaavat työnantajalle työrauhan. Tessittömässä tilanteessa jokaisen on itse käytävä kaikki nämä keskustelut työnantajan kanssa. Tällaisissa tapauksissa työntekijä on aina altavastaaja ja henkilökohtaisen neuvonnan tarve kasvaa. Asiat tulevat ihmisen kokoisiksi, jolloin liiton tuki on korvaamaton.

Viime kierroksella oli havaittavissa yllättävän kovaa koordinaatiota työnantajapuolelta. Työmarkkinoilla vallitsee tällä hetkellä levottomuus ja epävarmuus ja uusi valtakunnansovittelija on kertonut aikovansa jatkaa niukalla linjalla palkankorotusvaatimusten osalta. Voimme siis varmuudella jo nyt sanoa, että syksyn neuvottelut tulevat olemaan äärimmäisen vaikeat.

Yrityskohtaisissa neuvotteluissa kaikki työsuhteen ehdot neuvotellaan ja sovitaan. Vuoden vaihteen jälkeen mikään asia ei siirry automaattisesti uusiin sopimuksiin. Täytyy muistaa, että neuvotteluiden jälkeen kaikki osa-alueet, kuten työsuhteen ehdot, palkankorotukset ym. ovat osa kokonaisvaltaista ratkaisua.

Työrauhan säilyttämiseksi täytyy vain toivoa, että ainakin metsäalan työnantajat toimivat vastuullisesti.

Ansvarsfulla arbetsgivare tar hand om sin personal

ALLA Metos avtalsbranscher har för närvarande ett allmänt bindande kollektivavtal i kraft. Inom skogsindustrins avtalsbransch löper det allmänt bindande kollektivavtalet ut i slutet av 2022, varefter man övergår till företagsspecifika kollektivavtal.

Ansvarsfulla arbetsgivare har i god tid före årsskiftet varit i kontakt med Meto och nya företagsspecifika kollektivavtal har redan undertecknats eller är under arbete på dessa arbetsplatser. Dessa arbetsgivare har en tydlig vision om att ansvarsfull verksamhet är en konkurrensfördel för företaget. En ansvarsfull arbetsgivare värnar om ett gott arbetsklimat och sina anställdas välmående. Det råder idag en verklig konkur-

Kollektivavtalet ger ytterligare fördelar för arbetstagaren och garanterar arbetsfred för arbetsgivaren.

rens om kunnig personal inom skogsbranschen och i rekryteringssituationer har företag med bra rykte alltid en fördel.

Tyvär finns det också arbetsgivare som hänsynslöst utnyttjar sin direktionsrätt. Man glömmer de möjligheter som kollektivavtalen erbjuder. Anställningsvillkoren bestäms från olika källor, t.ex. lagstiftning och arbetsavtal, men kollektivavtalet spelar en viktig roll. Kollektivavtalet ger ytterligare fördelar för arbetstagaren och garanterar arbetsfred för arbetsgivaren.

I en situation där det inte finns kollektivavtal måste var och en föra dessa förhandlingar med arbetsgivaren. I sådana fall är den anställda alltid i underläge och behovet av personlig rådgivning ökar. Saker blir av mänsklig storlek, vilket gör stödet från förbundet oersättligt.

I förra förhandlingsrundan kunde man upptäcka en förvånansvärd stark samordning från arbetsgivar sidan. Det råder just nu oro och osäkerhet på arbetsmarknaden och den nya riksförlikningsmannen har sagt att hen tänker fortsätta på en mager linje när det gäller krav på löneförhöjningar. Vi kan redan nu med säkerhet säga att höstens förhandlingar kommer att bli extremt svåra.

I samband med företagsspecifika förhandlingar förhandlas och avtalas om alla anställningsvillkor. Vid årsskiftet överförs ingenting automatiskt till nya avtal. Man måste komma ihåg att efter förhandlingarna, är alla aspekter, såsom anställningsvillkor, löneförhöjningar etc. en del av en helhetslösning.

För att upprätthålla arbetsfreden kan man bara hoppas på att åtminstone arbetsgivare inom skogsbranschen agerar ansvarsfullt.

Stefan Borgman

puheenjohtaja, METO – Metsäalan Asiantuntijat
ordförande, METO – Skogsbranschens Experter
stefan.borgman@luva.fi, 040 1588 815

Uudistuksen tavoitteena on jakaa vanhempainvapaat aiempaa tasaisemmin vanhempien kesken.

Perhevapaat uudistuivat 1.8.2022 alkaen

Adobe Stock

Uusi laki koskien perhevapaita astui voimaan 1. elokuuta 2022. Sen tavoitteena on, että vanhempainvapaat ja hoitovastuu jakautuvat tasaisesti vanhempien kesken perheessä, jossa on kaksi vanhempaa. Aiemman lain äidin ja isän sijasta käytetään uudessa laissa termejä ”synnyttävä vanhempi” ja ”lapsen toinen vanhempi”.

Uudessa laissa synnyttävä vanhempi saa raskausrahaa 40 päivältä ja molemmilla vanhemmilla on 160 arkipäivän vanhempainrahakiintiö. Vanhempi voi luovuttaa 63 arkipäivää toiselle vanhemmalle tai lasta hoitavalle henkilölle. Vanhemmat voivat pitää jatkossakin 18 arkipäivää vapaata samaan aikaan. Vanhempainrahapäiviä voi käyttää siihen asti, kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta. Hoitovapaoikeus on, kunnes lapsi täyttää kolme vuotta, yksi vanhempi kerrallaan. Hoitovapaa on enintään kaksi vähintään kuukauden pituista jaksoa.

– Nyt meillä on ollut isyysvapaat nolaa tai kuutta päivää joko palkallisena tai

ei palkallisena, kun laista ei ollut pakotetta siihen. Esimerkiksi vanhassa Metsäteollisuuden TES:sissä ei ollut tästä kirjausta. Sen sijaan TES:sissä on aiemmin ollut yritysکوhtainen osio, jonka alla nämä ovat monesti olleet, kertoo Meton neuvottelupäällikkö **Markku Varis**.

– Uusiin metsäteollisuuden yritysکوhtaisiin TES:seihin tulee perhevapaa uudistuksen mukaiset kirjaukset sairaajan alle tai niille tulee täysin oma pykälä jossa noudatetaan työsopimuslakia ja/tai sairausvakuutuslakia.

Lainsäädännön ylittävät korvaukset, esimerkiksi ei-synnyttäneen, perustuvat työehtosopimukseen. Mikäli etuus mahdollisesti koskettaa sinua, kannattaa tarkistaa asia luottamusmieheltä, onko

asiasta sovittu tarkemmin TES-neuvottelujen yhteydessä.

Uusi laki koskee vanhempia, joiden lapsen laskettu aika oli 4.9.2022 tai sen jälkeen, tai adoptiolapsi on otettu hoitoon 31.7.2022 tai sen jälkeen. Mikäli perhe on alkanut saada vanhempainpäivärahoja aiemmin, ei niitä voi muuttaa uuden lain mukaiseksi.

Vanhempainpäivärahan määrä perustuu vuosituloon, joka lasketaan 12 kalenterikuukauden jaksolta, joka edeltää etuuden alkamista edeltävää kalenterikuukautta. Kelan sivuilta (alla olevasta linkistä tai QR-koodista) löydät päivärahahalaskurin. Vanhempainpäivärahoja maksetaan arkipäiviltä, joiksi lasketaan päivät maanantaista lauantaihin arkipyhä lukuun ottamatta.

Lisätietoja:

Meton asiamiehet ja Kela: <https://www.kela.fi/vanhempainpaivarahat-4-9-2022-jalkeen>

ja <https://www.kela.fi/vanhempainpaivarahojen-maara-ja-maksaminen>

Teksti: Tiina Eklund

Yrityskohtaisia työehto

Meto solmi aiemmin Metsäteollisuus ry:n kanssa yhden työehtosopimuksen kaikille metsäteollisuuden metsäasiantuntijoille – nyt neuvotellaan kymmeniä yrityskohtaisia TES:sejä.

METON neuvottelupäällikkö Markku Varis on pitkän linjan metolainen.

– Olen ollut jäsen vuodesta 1980 alkaen ja toiminut niin oppilaskunnassa kuin toimipaikkaosastoissa, joissa yhdysmiehenä, pääyhdysmiehenä ja puheenjohtajana. Olin pitkään metsäteollisuuden neuvottelukunnan jäsen, kunnes siirryin Metoon asiamiestehtäviin vastaamaan Metsäteollisuuden TES:sistä Metry neuvottelukumppanina, hän kertoo.

Neuvottelupäällikkönä tuli yksitoista vuotta täyteen elokuussa. Nyt hänen vastuullaan ovat metsäteollisuuden yrityskohtaisten TES:sien neuvottelu.

TES:sien pitkä historia

Metsäteollisuuden TES:sien historia ulottuu noin 70-vuoden taakse.

– Pöytälaatikostani löytävät kaikki metsäteollisuuden TES:sit. Vanhin on tehty sodan jälkeen silloisen Metsäalan Työnjohtajaliiton toimesta.

– Nykyinen Metsäteollisuuden kanssa tehty TES, joka päättyy kuluvan vuoden viimeinen päivä, jää historian viimeiseksi. Jatkossa tehdään vain yrityskohtaisia TES:sejä.

Metsäteollisuus on ainoa sopimusala, joka luopui keskitetystä työehtosopimuksesta. Miten tähän päädyttiin?

– Isot herrat näin päättivät ja Metry ilmoitti yksipuolisella päätöksellä, että näin tehdään.

– Ensireaktiona oli kannanottoja eri liitoilta, että ”nyt kuolema voittoa”. Mutta ei sitä pidä nähdä ihan sillä tavalla. Vaikka nyt ollaan yrityskohtaisen TES:sin varassa, niin aina on myös uusia mahdollisuuksia. Tehdä esimerkiksi sellaisia papereita, jotka eivät olisi Metryn kanssa koskaan onnistuneet.

Variksen mukaan aina kun kollektiiv-

NEUVOTELTAVA. – Laista tulevat mm. vuosiloma ja työaikalaki, mutta laista ei tule rahoja, ne tehdään TES:sillä. Eli rahat, pekkaset, muuttokorvaukset, varallaolo ja sairasajan määritteet. Viimeisen alla on yleensä ollut kirjauksia äitiyteen tai voi olla isyyteen liittyen, mutta nämä muuttuvat nyt perhevapaauidistuksen myötä 1.8. alkaen, sanoo Markku Varis.

visuus on mukana, on siinä omat haasteensa.

– Ei tule huonoa tai hyvää, kun sen pitää käydä kaikille. Nyt näissä yrityskohtaisissa meidän on mahdollista rakentaa sellaista, että työsuhteen ehdot säilyvät vanhan pohjalta ja niitä parannetaan jatkuvan neuvottelun periaatteella.

Metsätoimijat työaikalain alle?

Pohjatyötä yrityskohtaisten TES:sien teko on tehty siitä päivästä lähtien, kun Metry ilmoitti, ettei TES:siä tehdä.

– Meille erittäin tärkeä on työaikalakikikysymys, koska uusi työaikalaki mää-

rittelee meidät kaikki työaikalain alle 1. tammikuuta 2023 alkaen. Vapaaseen työaikaan on mahdollisuus vain, kun poikkeusehdot täyttyvät ja tarkastelu tehdään työtehtävien kautta.

Vapaassa työajassa tehdään 8 tuntia päivässä ja keskimäärin 40 tuntia viikossa.

– Vapaassa työajassa toimihenkilö voi siirtyä halutessaan työajanseurantaan. Se on hyvä paperi ja rahallisesti hyvä toteuttajalleen, mutta liian moni jättää sen edun käyttämättä. Hän tekee töitä liian pitkää päivää, eikä saa siitä rahaa. Jos seuranta käytettäisiin, hän saisi lisää rahaa

sopimuksia

”Työajanseuranta on hyvä toteuttajalleen, mutta liian moni jättää sen edun käyttämättä. Hän tekee töitä liian pitkää päivää, eikä saa siitä rahaa.”

tai tulisi lisää jalkapareja kentälle.

– Yksittäinen toimihenkilö ei voi jatkossa päättää kuuluuko työaikalainpiiriin. Työaikalaki on pakottavaa lainsäädäntöä ja työtehtävien perusteella tehdään ratkaisu, kuuluuko kyseinen työtehtävä työaikalain alle, vai kuuluuko poikkeuksien kautta vapaaseen työaikaan.

Vanhan TES:sin suoja päättyy 31. joulukuuta, mihin mennessä tulee olla yrityskohtaisesti neuvotellut yhteiset pöytäkirjat työaika-asiaan. Tai tulee olla kaksi ry:tä, jotka neuvottelevat keskenään, sillä niillä on täysi valta päättää asia.

– Meto on täysvaltainen sopijaosapuoli, koska me olemme ry. Mutta kun toista ry:tä ei ole, niin mennään yrityskohtaiseen sopimiseen kautta. Työnantaja ei täytä nykyisin tulkinnalla ry:n statusta, vaikka kyseessä olisi suurikin konserni.

Neuvottelut ottavat aikaa

Metsäteollisuuden yrityskohtaisia työehtosopimuksia neuvottelevat jatkossa Meton puolelta Varis, sekä Meton puheenjohtaja **Stefan Borgman**.

– Neuvottelemassa on aina myös yrityksen luottamusmies. Tai jos on useita luottamusmiehiä, niin keskuudesta on valittu päluottari tai vara. Metsäteollisuuden luottamusmiehiä kutsuttiin pitkään yhdysmiehiksi, mutta nyt yrityskohtaisissa sopimuksissa palataan luottamusmies-termiin käyttöön.

Meton TES:siä sovelletaan nykyisin noin 80 yritykseen, joten työskarkaa riittää.

– Kaikkiin näihin ei saada sopimuksia aikaiseksi vuoden loppuun mennessä. Mutta jos työnantajat perustavat ry:tä, niin se helpottaa tätä palettia. Silloin tehtäisiin vain yksi iso TES, joka olisi toivottavaa.

Varis on vienyt viestiä sopiviin paikkoihin, että työnantajat perustaisivat ry:n. Paperit sen tekoon löytyvät hänen pöytälaatikostaan. Asianajotoimisto Kasanen & Vuorisen **Jarkko Pehkonen** on ollut apuna Varikselle ja aina tarvittaessa myös neuvottelupöydässä mukana.

Tammikuun jälkeen Varis on käynyt tunnusteluja lukuisten eri yritysten kanssa. Neuvottelukalenteri täyttyy tällä hetkellä vauhdilla.

– Ensimmäinen yrityskohtainen työehtosopimus syntyi Metsä Groupille 10. toukokuuta ja allekirjoitettiin 14. kesäkuuta. Se on ensimmäinen Meton hallinnon hyväksymä ja virallisesti allekirjoitettu yrityskohtainen työehtosopimus.

Työn alla on monta TES:siä. Neuvottelut koskevat noin 15 prosenttia yrityksistä ja 50–60 prosenttia metsäteollisuuden jäsenmäärästä. Variksen tavoitteena on saada vuoden loppuun mennessä noin 80 prosentille metsäteollisuuden jäsenkunnasta yrityskohtainen työehtosopimus.

Neuvottelu on taitolaji

Varis eläköityy ensi keväänä, ja syksyn aikana hänelle etsitään seuraajaa. Neuvottelutoiminta on Variksen mukaan täysin eri juttu kuin puun osto. Varis toimi aiemmin Rantasalmella puunostajana ostaen 100 000 motin molemmin puolin vuodessa puuta ja toimi samalla Stora Enson pääyhdysmiehenä.

– Neuvotteluissa ei ole pitkävihaisuudelle sijaa, tai että on kuin siili piikit pystyssä. Asiat voivat riidellä, eivät henkilöt.

– On taitolaji myydä oma ajatus kaverin korvaan. Se ei välttämättä tule sieltä heti, mutta poikii ajan kanssa. Se on vaikuttamista psykologisesti vastapuolen neuvottelijaan. Tunnelma neuvotteluissa ei saa olla kireä, mikä helpottaa pääsyä vastapuolen ”iholle”.

– Vaikka opiskelen vastapuolta koko ajan, pitää neuvotteluissa ensisijaisesti olla luottamus toiseen. Se perustuu usein siihen, että olemme tehneet pitkään yhdessä töitä. Luottamuksen voi menettää vain kerran.

Variksen mukaan neuvottelua ei opita koulussa, vaan matkan varrella oppia tulee lisää. Myös neuvottelutulos tulee ajan kanssa, eikä synny hetkessä.

– On hyvä muistaa, että ennen kuin neuvottelutulos on paperilla, siihen menee aikaa. Niin kauan kuin viimeinen piste ei ole kuivunut, mitään ei ole päätetty. Neuvotteluja käydään loppuun saakka ja pitkäjänteisesti, kunnes paperissa ovat allekirjoitukset, muistuttaa Varis.

Teksti ja kuva: Tiina Eklund

MAASTOSSA. Suomalaista metsänhoitoa esittelemässä puukauppa ja metsäpalvelujohtaja Jani Riissanen Metsä Group (vas.) ja rahoituksen ja tarkastuksen asiantuntija Ragnar Höckerstedt Metsäkeskus.

Euroopan metsä- asiantuntijat Tuusulanjärven maisemissa

Stefan Borgman

Euroopan metsäasiantuntijoiden yhteistyöjärjestö kokoontui Tuusulassa ja tutustui samalla suomalaisen metsänhoitoon.

UNION of European Foresters eli tuttavallisemmin UEF on Euroopan metsäasiantuntijoiden yhteistyöjärjestö. General Council Meeting eli GCM järjestetään kerran vuodessa. Tänä vuonna UEF:n tapaaminen järjestettiin Suomessa 8.-12.9.2022. Paikkana toimi Gustavelund Tuusulassa.

Nelipäiväinen tapahtuma sisälsi seminaareja, kokouksia, suomalaista kulttuuria

ja maastossakin ehdittiin tutustumaan suomalaisen metsäopetukseen sekä tietysti metsänhoitoon, hakkuita unohtamatta.

Perjantaina vierailtiin Nuuksiossa Luontokeskus Haltiassa, jossa järjestettiin seminaari. Tilaisuuden aiheena oli kestävyuden neljä pilaria, joista keskiössä erityisesti metsien taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys. Samalla keskusteltiin myös eri maiden metsätalouden erityispiirteistä.

Seminaarissa esiintyivät **Erno Järvinen** Maa- ja metsätalousministeriöstä, **Kristiina Vuopala** Metsähallituksesta ja **Karoliina Niemi** Metsäteollisuudesta. Seminaarin aluksi kuultiin MEP **Petri**

Sarvamaan videotervehdys osallistujille ja katsaus eurooppalaisesta metsäpolitiikasta. Voit katsoa tervehdyksen Meton Youtube-kanavalta. Seminaarin juonsi professori **Pasi Puttonen** Helsingin yliopistosta.

Iltapäivällä päästiin tutustumaan myös Nuuksion alueeseen sekä itse luontokeskukseen ja näyttelyyn.

Perjantai-iltana järjestettiin UEF:n sääntömääräinen vuosikokous, jossa käytiin läpi sektorikohtaiset raportit toiminnasta eurooppalaisessa alan edunvalvonnassa ja käytiin läpi yhdistyksen talousmenneeltä vuodelta sekä toimintasuunnitelma eteenpäin. Ukrainalaiset kollegat

Jani Akkanen

Halosenniemi on kiinnostava kohde myös puurakentamisen kannalta.

Jani Akkanen

Suomen luontokeskus Haltian näyttely toi Suomen luonnon vierailijoiden lähelle: kansallispuistojen upeat maisemat ja vaellusreitit – luonnon hyvinvointivaikutus -teemalla.

Jani Akkanen

← Metsässä arvuuteltiin myös, mikä tuote ei sisällä puuta.

→ Luontokeskus Haltian päänäyttely esittelee Suomen luontoa, joka poikkeaa Keski- ja Etelä-Euroopasta.

Jani Akkanen

ovat olleet tutustumassa jo kahden vuoden ajan UEF:n kokouksissa ja nyt heidät kutsuttiin täysjäseniksi ja osallistumaan toimintaan laajemmin.

Lauantaina oli vuorossa maastopäivä, kun osallistujien joukko siirtyi heti aamusta Tuusulan metsiin. Aamupäivällä kuultiin metsäopetuksesta ja päättäjien

Vieraille jäi matkalta varmasti mieleen paljon tärkeää asiaa metsistämme.

metsäakatemiasta Suomen Metsäyhdistyksen johdolla, josta mukana olivat **Eliina Antila** ja **Sirpa Kärkkäinen**. Osallistujat pääsivät itsekin arvuuttelemaan, mikä tuote ei sisällä puuta.

Iltapäivä vietettiin Metsä Groupin johdolla hakkuutyömaalla, jossa kuultiin asiaa metsäkoneista ja niiden käytöstä, sekä mm. hakkuuiden suunnittelusta. Äänessä Metsä Groupista oli **Jani Riissanen** ja **Krista Kimmo**. Metsäkoneyrittäjä **Petteri Liiri** oli tuonut paikalle hakkuukoneen ja pääsi esittelemään sen toimintaa myös käytännössä. Avoimesta metsävaratiedosta ja metsäkäyttöilmoi- tuksista kansainvälisille vieraille kertoi

Ragnar Höckerstedt Suomen metsäkeskuksesta

Tämän lisäksi käytiin kulttuurillisesti arvokkaalla **Pekka Halosen** kotipaikalla Halosenniemessä, tutustuttiin Lottamuseoon ja Krapin alueeseen. Halosenniemi on oiva vierailukohde puurakentamisen ystäville.

Osa vieraista oli Suomessa ensimmäistä kertaa ja matkalta jäi varmasti mieleen paljon tärkeää asiaa metsistämme. Kiitos kaikille yhteistyökumppaneillemme, vieraille, esiintyjille ja järjestäjille tahoille! Erityiskiitos Metsämiesten säätiölle, Metsäsäätiölle ja Metsähallitukselle.

Teksti: Jani Akkanen

METO Golf kisattiin sateisessa

PERINTEINEN Meton golfturnaus järjestettiin 16.–17.6.2022 Nilissä, Tahkovuoren Lake & Forest Coursella. Sateisesta ja tuulisesta säästä huolimatta osallistujia oli runsaasti paikalla ja yhteishenki hyvä. Torstaina kisailtiin henkilökohtaisessa kilpailussa ja perjantaina kahden hengen joukkuescramblessa.

Torstain yksilökilpailussa voittajaksi selviytyi **Eero Parkkila**, toiseksi sijoittui **Juha Kortelainen** ja kolmanneksi **Ari Tirkkonen**. Pisimmän lyönnin vei viime vuoden tapaan **Janne Myyrä** ja lähimmäksi lippua ensimmäisellä lyönnillä -kisan **Mikko Savolainen**.

Kakkospäivän joukkuekilpailussa voittajaksi selvisi **Team Myyrä**, eli **Janne Myyrä** ja **Juha Kortelainen**. Kakkosena **Riitta Airaksinen** ja **Jari Lassila** sekä kolmantena **Tero Kokkonen** ja **Veikko Ruuhomäki**.

Seuraavan kerran tapahtuma järjestetään 8.–9.6.2023. Tervetuloa mukaan!

Kiitos kaikille osallistujille sekä tapahtumaa tukeneille Metsäsäätiölle ja METO – Metsäalan Yrittäjät ry:lle!

Teksti: Jani Akkanen

Kuvat: Jani Akkanen ja Markku Varis

Kierroksen jälkeen hymy oli sateesta huolimatta herkässä. **Markku Karpainen (vas.), Risto Nurme, Stefan Borgman ja Jani Akkanen.**

Itse tehty tuohibägi keräsi huomiota. Taustalla vuoroaan odottavat **Janne Myyrä ja Tiia Otava.**

Joukkuekisan mitalisijat. **Team Lassila (vas.), Team Myyrä ja Team Kokkonen**

säässä Tahkolla

Ensimmäisen päivän voittajia: Pisin lyönti Janne Myyrä (vas.), lähimmäs lippua Mikko Savolainen ja yksilökilpailun voittaja Eero Parkkila.

Markku Varis ilmoitti jäävänsä pois järjestelyvastuusta 12 vuoden työn jälkeen ja häntä muistettiin mitalilla.

Seuraavan kerran tapahtuma järjestetään 8.-9.6.2023. Tervetuloa mukaan!

Aimo Nalli 80-vuotta

Akateeminen metsäteknikko

OLEMME Keski-Suomessa Lievestuoreella lähellä Puolustusvoimien varikkoa.

– Eläköidyin Puolustusvoimista 2002.

Tallensin Lievestuoreen varikon historiaa sekä tein historiikin Puolustusvoimien Optiselle laitokselle, kertoo metsäteknikko, filosofian maisteri Aimo Nalli.

Kirjan *Linnoitusperiskoopista valonvahvistimeen 1940–2000* 360 sivua ovat täynnä yksityiskohtaista, tarkkaa ja teknistä tietoa sekä henkilökuvia.

Vaatimattomat kotiolut

– Olen kotoisin Toivakasta pienestä torpasta. Meitä oli seitsemän veljeä ja siskoa, kuvailee Aimo Nalli kotiaan.

Perhe oli köyhä, eikä kaikilla lapsilla ollut edes kenkiä. Osa sisaruksista kuoli nuorena. Perheessä opittiin pienestä pitäen työnteon.

– Koulumatkani oli viisi kilometriä ja matkalla oli kaksi jokea. Vaikka koulumatka väsytti, en mielelläni ollut koulusta pois, sillä pidin opiskelusta kovasti. Vaikka pakasta oli yli 40 astetta vuonna 1956, kuljin silti kouluun. Vieläkin Huikon kylällä muistellaan, miten huurussa Nalli oli kouluun saapuessaan.

Kun joet tulvivat, vettä meni pahimmillaan yi 80 senttiä tien päällä ja virta oli kova.

– Meidän piti riisua ja pukea vaatteet ennen ja jälkeen joen. Kerran virta vei pikkusiskoni Sinikan, emmekä meinanneet veljeni Arvon kanssa saada häntä millään kiinni. Lopulta onneksi saimme, muistelee Aimo.

Koulussa Aimo ja sisarukset pärjäsivät hyvin. Aimo sai mm. Toivakan kunnan parhaan oppilaan palkinnon jatkokoulun päätyttyä.

Kun Aimo oli 14-vuotias, äiti kuoli. Kuu-kauden päästä paloi kotitalo.

– Rakensimme vielä samana kesänä uuden talon. Meitä oli neljä veljestä vielä kotona asumassa, joten talo nousi nopeasti. Syksyllä lähdin savotoille töihin.

17-vuotiaana Aimo oli rakennuksilla, kun ei saanut metsätöitä. Pojan matemaattinen lahjakkuus huomattiin. Rakennusmestari piti häntä mittakaverinaan ja Aimo laski hänelle jopa palkkoja.

– Kesällä 1961 menin armeijaan. Olin aliupseerikoululla apukouluttajana ja minua

pyydettiin jäämään ”kessuksi”, mutta veri veti takaisin metsään.

Armeijasta päästyään Aimo meni SOK:n sahalle ja metsäosastolle harjoitteluun. Hän oli talvet metsässä, kesät sahalla sekä järvillä uiottoissa.

Kotkan puutalousopistoon

Nalli on ”Kotkan poikia” eli Kotkan puutalousopiston vuosikurssi 1966:n käyneitä metsäteknikoita. Kurssi kokoontuu edelleen säännöllisesti ja julkaisi vasta kirjan *Kotkan pojat – Kehityksen kärjessä 1967–2022*.

– 300:sta hakijasta valittiin 25 opiskelijaa eri puolilta Suomea. Hitsauduimme pian tiiviiksi kaveriporukaksi.

Aimo Nalli

Filosofian maisteri, opettaja, työskennellyt Puolustusvoimille sekä kehittänyt metsäalaa merkittävästi.

Perhe: vaimo, kolme lasta ja neljä lastenlasta. Vanhin lapsista on metsänhoitaja.

Harrastukset: metsänhoito, metsätaitoilu ja shakin peluu.

Nykyajasta poiketen kouluun hakeutumisen edellytti kahden vuoden työkokemusta.

– Olin mennyt naimisiin juuri ennen metsäopistoa ja asuntokaverini **Seppo Härkönen** kihloihin, joten ”turhuuden markkinat” eli iltariennot Kotkan yöelämässä eivät meitä kiinnostaneet.

Koulussa oli yhteiset harjoittelutyömaat ja työmaa-asunnot, missä harjoittelut tehtiin 6–7 miehen ryhmissä. Toisen talven kahden kuukauden metsäteknologian harjoittelujakson Aimo suoritti **Klaus Koskisen** kanssa Kivijärven hoitoalueella Keski-Suomessa. Vaikka työ oli fyysistä, harrasti hän iltaisin urheilua.

– Tuolla korvessa tein kilometrin pituisen ladun, jota kiersin.

Kotkan sahateollisuuskoulusta tuli valtion omistama puutalousoppilaitos vuonna 1966, kuten muutkin metsäopistot, jotka pitivät perinteisiä kesä- ja talvimestaruuskilpailuja.

– Meissä heräsi ajatus päästä kisoihin ensimmäistä kertaa mukaan. **Vilho Pollari** oli todella hyvä metsätaitoilija ja meillä oli hyviä hiihtäjiä. Mutta opettaja tyrmäsi suunnitelmamme. Menimme johtaja **Sime-liuksen** puheille, joka antoi luvan osallistua.

Kotka sai osallistua ensimmäistä kertaa, mutta varsinaisen kilpailun ulkopuolisena. Epävirallinen menestys oli huima, sillä Nalli sai täydet pisteet metsänarvioinnissa.

Työelämä kuljettaa

Kotkan pojista tuli metsäteknikoita 1967. Nalli pääsi harjoittelupaikkaansa SOK:n metsäosastolle Uuraisille työnjohtajaksi. Työhön kuului osto, korjuu ja autokuljetus.

– Ajattelin, että tämä on eläkeikäni asti kestävä työ, mutta toisin kävi. 1977 SOK:n metsäosasto lakkautettiin, kun Metsäliitto tuli osakkaaksi sahoihin.

Fuusio oli sujuva, mutta Nalli kävi tiukkoja neuvotteluja luottamusmiehenä työkavereiden puolesta. Hänen olisi pitänyt siirtyä Pyhäjärvelle, vaikka oli juuri ostanut talon Uuraisilta.

– Uuraisten Mhy etsi toiminnanjohtajaa, joten hain ja pääsin sinne. Kaksi vuotta vedin ja kehitin yhdistystä. Uutena työmuotona aloitimme hankintapalvelun ensimmäisenä Suomessa.

Kun Metsäliitto ja Sitra aloittivat energiapuututkimuksen, siirtyi Nalli Metsäliitolle korjuu- ja energiateknikoksi 1979.

– Tutkin viiden vuoden ajan energiapuunhankintaa, joka oli silloin täysin uutta. Laskin kustannukset kaikista työvaiheista: mittaus, hakkuu, metsäkuljetus, haketus ja autokuljetus. Hake meni polttoon.

Metsäasiantuntijoiden syntymäpäiviä

Inhimillisestä virheestä johtuen 17 metsämiehen syntymäpäivät jäivät pois Taskukalenterista 2022. Nämä syntymäpäivät ilmoitetaan vuoden mittaan lehdesämme. Lisäksi haastattelemme jokaiseen lehteen yhtä syntymäpäiväsankareistamme.

Meto onnittelee:

30.9. **75 vuotta, Tuomaija Tapio**, Suonenjoki, perhepiirissä

10.10. **80 vuotta, Jäkäläniemi Olavi**, Kuusamo, matkoilla

16.10. **85 vuotta, Korhonen Ilmari**, Joutseeno, ei juhlia

6.12. **80 vuotta, Nalli Aimo**, Lievestuore, perhepiirissä

– Lisäksi vastasin puunkorjuusta Äänekosken hankintapiirillä ja järjestin noin 130 erilaista retkeilyä tuon viiden vuoden aikana. Kävijöitä oli mm. Ranskasta, Saksasta, Puolasta, Venäjältä ja Kiinasta.

Kun Sitran tutkimus päättyi, Metsäliitto luopui hakepuun hankinnasta, koska polttolaitosten uunit olivat vielä hakkeenpolttoon sopimattomia.

– Metsäliiton työjaksolleni osui Metsä-Botnian tehtaan rakentaminen Äänekoskelle. Kiersimme insinööri **Variksen** kanssa katsomassa tehtaalle paikkaa ja hakkautin alueelta puut pois. Variksesta tuli myöhemmin Metsä-Botnian johtaja.

Projektin loppuessa 1985 Nalli lähti Vapolle Hankasalmen sahalle korjuuteknikoksi.

– Harvestereihin alettiin tuolloin tehdä mittalaitteita. Pääsin mukaan Kajaanin mittalaitteen tutkimuksiin ja suoritimme tarkistustutkimuksia moton mittaamiin puihin.

Vuonna 1992 Vapon Hankasalmen metsäosaston toiminta lopetettiin ja kaikki metsäosaston miehet irtisanottiin.

– Metsämiehen urani metsäyhtiöiden palveluksessa päättyi 28. helmikuuta 1993.

Jälleen koulun penkille

Nalli on aina pitänyt opiskelusta ja menestynyt koulussa, joten veri veti takaisin opintojen pariin. Hän suoritti työn ohessa

kauppateknikon tutkinnon 70- ja 80-luvun taitteessa, hakeutui Jyväskylän lyseon iltalinjalle peruskouluun ja lukioon 1986 ja painoi ylioppilaslakin päähän syksyllä 1992.

– Jo lukioaikana hain opiskelijaksi Jyväskylän yliopistoon matemaattis-luonnontieteelliseen tiedekuntaan fysiikkaa lukemaan. Lämpäisin pääsykokeet, mutta ehtona oli, että minun tulee suorittaa ensin loppuun lukion englannin kurssit.

Hän haki myös humanistiseen tiedekuntaan historian ja taloushistorian koulutusohjelmaan.

– Lämpäisin pääsykokeen. Myöhemmin professori kertoi, että pistemääräni oli sen vuoden hakijoista korkein.

Historian approbaturiin Nallin piti lukea 14 200 sivua, joka piti sisällään mm. Otavan suuren maailmanhistorian. Kun maisteriksi pääsyyn tarvittiin minimissään 160 opintoviikkoa, ahkeroin Nalli viiden vuoden aikana 360 opintoviikkoa saavuttaen historiasta laudaturin, taloushistoriasta, yhteiskuntatieteistä, filosofiasta ja matematiikasta cum laude approbaturin sekä kasvatustieteistä, sosiologiasta ja kansantaloustieteestä approbaturin oppimäärät, monia hajakursseja mainitsematta.

– Viimeisenä yliopistovuotena hain Jyväskylän ammatilliseen opettajakorkeakouluun ja auskultoin Vaajakosken lukiossa. Keväällä 1996 sain filosofian maisterin ja opettajan paperit. Suoritin myös lisensiaatin kirjalliset kurssit, mutta päätin olla jatkamatta väitöskirjavaiheeseen.

Nalli toimi väliaikaisena opettajana useissa kouluissa, kunnes lähti Puolustusvoimille töihin.

Metsä ei lähde miehestä

Nykyisin Nalli harrastaa metsätöitä. Hän teki viime vuonna hankintana 120 kuutiota kuitua, 25 tukkia ja 270 karsimatonta hakepuuta. Hän metsätaitoilee ja on kaksinkertainen Suomen mestari Metsäurheiluliiton kesämestaruuskilpailujen taitosarjassa. Tämän vuoden elokuussa Nalli järjesti metsätaitoilun Keski-Suomen mestaruuskilpailut.

– Toivon mukaan saan vielä jatkossakin työskennellä ja kävellä salolla, jos Luoja suo ja pitää työsopimukseni voimassa, yhdessä lääkärin kanssa, tuumaa Nalli.

Teksti ja kuva: Tiina Eklund

METO - METSÄALAN ASIANTUNTIJAT
JÄSEN SOVELLUS

Julkaisimme keväällä Metolle oman jäsenkorttisolvelluksen. Löydät sovelluksesta jäsen- ja vakuutuskortin lisäksi ajankohtaiset asiat, jäsenedut, sekä paljon muuta sisältöä.

Voit lähettää sovelluksen latauslinkin matkapuhelimeesi e-asioinnistamme. Pääset e-asiointiin kotisivuiltamme tai skannaamalla alla olevan qr-koodin älypuhelimellasi.

Lisätietoja:

Jani Akkanen
 jani.akkanen@metsaasiantuntijat.fi
 050 3388203

MetoJazz tarjosi asiaa ja yhdessäoloa

METO järjesti Porissa MetoJazz-jäsentilaisuuden 14.7.2022. Tilaisuus tarjosi jäsenille mukavaa yhdessäoloa sekä ajankohtaista asiaa Meton puheenjohtaja Stefan Borgmanilta ja STTK:n puheenjohtaja Antti Palolalta. Lounais-Suomen alueyhdistyksen puheenjohtaja Petteri Laakson johdolla tapahtuman järjestelyt sujuivat hienosti. MetoJazz-tapahtuma on tarkoitus järjestää myös ensi vuonna Pori Jazzien yhteydessä. Kiitos kaikille osallistujille. Tavataan taas ensi vuonna!

Jos olit lomalla koronakaranteenissa, hyödynnä If-vakuutuksen karanteeniturva

Meto on neuvotellut kaikille metolaisille ja Agrolgien Liiton laajennettua jäsenmaksua maksaville karanteeniturvan.

Karanteeniturva korvaa välttämättömiä majoitus ja matkakustannuksia, jos ulkomaanmatkallasi joudut karanteeniin altistuksen vuoksi. Tämä jäsenetu on voimassa 10. 5. jälkeen alkaneilla matkoilla. Matkat saavat olla enintään 45 vuorokautta pitkiä ja etu on voimassa vuoden 2022 loppuun. Karanteeniturva on voimassa EU-maissa.

Mitä siinä korvataan?

Karanteeniturvasta korvataan kohtuullisia ja välttämättömiä ylimääräisiä kustannuksia majoituksesta matkakohteessa ja paluulennosta Suomeen. Korvauksen maksimiumma on 1000 €. Luonnollisesti karanteeni pitää olla viranomaisen määräämä ja ja tulla yllätyksenä eikä tätä karanteenia ole saanut olla tiedossa etukäteen eli edellytyksenä maahan pääsyyn.

Lisätietoja löydät <https://www.if.fi/henkilöasiakkaat/jarjestot/meto/jasenvakuutukset/liittovakuutus>

Puutaheinää-sanaristikon 2/2022 ratkaisu

				V	A	L	A	A		A	L	K	O	V	I	T		
				I		E	L	I	K	S	I	I	R	I		Ä		
				L	O	P	U	T		E	M	P	I	R	E	T		
				J	U	O	M	A		T	A	A	T	E	L	I		
K	A	R	I	S	M	A	T		I	T	K	U		T		M		
A	A		I			P	O	N	I		U	S	E	A	H	K	O	T
S	A	A	V	I		E		U	N	E	T		T		A			I
V	I	S	A	K	A	L	L	O	I	S	U	U	S		K	O	L	I
A	S	T	I	A	S	T	O	T		S		R	A	H	A	T	O	N
V	A	O	T		U	O	M	A		U	J	O	T		T	O	R	U
A	A	T	T	I	L	A		A	T	E	T		S	A	H	A	T	U

Tiedätkö kuka on sinun luottamus- / yhdysmiehesi?

Metolla on työpaikoilla 72 luottamus- tai yhdysmiestä. He tuntevat työpaikansa olosuhteet ja työsuhteeseen liittyvät moninaiset asiat.

Jos jokin työsuhteeseesi liittyvä asia askarruttaa sinua tai kaipaat tukea ja neuvoja, ole häneen matalla kynnyksellä yhteydessä.

Löydät metolaiset luottamus- ja yhdysmiehet kotisivuiltamme www.luva.fi/metsaasiantuntijat/yhteystiedot

Mikäli et löydä omaa yhdyshenkilöä listalta, voit olla suoraan yhteydessä Meton toimiston asiamieheen. Myös heidän yhteystietonsa löytyvät kotisivuiltamme.

Hoskoselle kultainen ansiomerkki

METO – Metsäalan Asiantuntijat ry myönsi kansanedustaja **Hannu Hoskoselle** liiton kultaisen ansiomerkin hänen arvokkaasta toiminnastaan liiton luottamustehtävissä mm. alueyhdistyksen puheenjohtajana, varapuheenjohtajana ja sihteerinä, toimipaikkaosaston luottamusmiehenä sekä Meton valtuuston jäsenenä. Hoskonen oli estynyt olemaan paikalla varsinaisessa merkkien jakotilaisuudessa syksyllä 2021, joten ansiomerkin hänelle luovuttivat 22.6.2022 puheenjohtaja **Stefan Borgman** ja järjestöpäällikkö **Ilpo Puputti**.

Meton jäsentilaisuus KAAMOSSIESTA

Torstaina 27.10.2022 klo 16-18

Paikka: Mikonkatu 8A 5. krs

**Mukavaa yhdessäoloa, syötävää ja juotavaa.
Mahdollisuus tavata Meton toimiston väkeä.**

Tarkempi kutsu tulossa sähköpostitse.

Tervetuloa!

Agrologit kesäpäivillä Kanta-

Agrologien kesäpäiviä vietettiin muutaman vuoden tauon jälkeen 9.-10.7.2022 Kanta-Hämeessä, Lepaalla ja Tyrvännössä.

LAUANTAINA pidettiin edustajiston kokous, johon osallistui 22 edustajiston jäsentä tai varajäsentä sekä paikan päällä että etäyhteyksin. Edustajiston puheenjohtaja **Heikki Keisari** korosti aloituspuheessaan huoltovarmuuden merkitystä ja Liiton pj. **Leea Sangi** puolestaan esitti lämpimät kiitokset kesäpäivien järjestelytaholle, Kanta-Hämeen Agrologeille, ja erityisesti heidän puheenjohtajalleen **Päivi Meroselle**.

Edustajisto hyväksyi tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille sekä hyväksyi toimintasuunnitelman ja budjetin vuodelle 2023.

Hallituksen erovuorossa olleet jäsenet **Miia Dufva** ja **Esa Mäki-Neste** valittiin jatkamaan ja varajäseneksi valittiin **Kati Tervo** Oulusta.

Iltajuhlaan hotelli Petäykseen koontui puolensataa juhlavierasta. Iloinen puheensorina täytti ruokasalin, josta avautui upea maisema Vanajavedelle. Iltajuhlissa väkeä viihdytti haitarillaan ja vitseillään agrologi **Seppo Soittila** Hauholta. Juhlissa palkittiin ansioituneita kantahämäläisiä agrologeja sekä tietotaiturikisan yhdistyksen kainuulaiset voittajat.

Sunnuntaina oli juhlaväellä vielä mahdollisuus osallistua jumalanpalvelukseen Tyrvännön kirkossa tai vaihtoehtoisesti tutustua Hattulan Pyhän Ristin keskiaikaiseen kivikirkkoon.

Lämpimät kiitokset kaikille kesäpäivien järjestelyihin osallistuneille, etenkin **Päivi Meroselle** ja Hämeen ammatti-instituutin lehtori **Päivi Koskiselle**.

Ensi vuonna kesäpäiviä vietetään Oulun seudulla.

Teksti: Katja Rajaoja

Katja Rajaoja

22 edustajiston jäsentä tai varajäsentä osallistui edustajiston kokoukseen joko paikan päällä tai etäyhteyksin.

Päivi Meronen

Koko Liiton hallitus ja toimiston väki koolla kesäpäivillä.

Anne Laitinen

Kesäpäiväväki tutustumassa Lepaan laajaan puistoalueeseen oppaan **Harri Kalliokosken johdolla. Lepaalla on koulutettu puutarha-alan ammattilaisia jo yli sadan vuoden ajan.**

-Hämeessä

Anne Laitinen

Hämeen ammatti-instituutin lehtori Pirjo Koskinen ja toimialapäällikkö Soile Viljakka kertoivat kesäpäivävieraille Lepaan toiminnasta. Kanta-Hämeen Agrologien pj. Päivi Meronen luovutti Pirjo Koskiselle Agrologien Liiton pöytästandaarin.

Katja Rajaoja

Iltajuhlassa palkittiin ansioituneita kantahämäläisiä agrologeja Agrologien Liiton ansiomerkein. Kuvassa vasemmalta lukien: Juha Toivonen, Anu Kantala, Matti Salminen, Juha Kartano, Pekka Pastila ja Olavi Mikkola.

Katja Rajaoja

Agrologit koolla kesäpäivillä pitkästä ajasta. Etualalla skoolaamassa Liiton pj. Leea Sangi (oik.) ja pöydän toisella puolen Liiton tj. Anne Laitinen ja hänen vieressään Liiton eläkkeellä oleva tj. Esko Lappalainen.

Anne Laitinen

Seppeleen lasku Tyrvännön kirkon sankarihaudalle. Airueina Kanta-Hämeen agrologien pj. Päivi Meronen ja Risto Viiala ja seppeleenlaskijana toimi Juha Kartano.

Katja Rajaoja

Kesäpäiväviikonlopun sunnuntaina oli mahdollisuus tutustua oppaan johdolla Hattulan Pyhän Ristin keskiaikaiseen kirkkoon.

Agrologien tietotaituri on Anne Tolonen

Katja Rajaoja

AGROLOGIEN taitokilpailu herätettiin kymmenen vuoden tauon jälkeen henkiin, tällä kertaa virtuaalisesti toteutettuna. Kisa sisälsi kymmenen asiantuntijoiden laatimaa kysymystä agrologien ammattialaan liittyen (kasvi- ja eläintuotanto, maatalousekonomia ja EU-tuet).

Agrologien tietotaituri ratkottiin 16. kesäkuuta sähköisessä ympäristössä. Kisaan ilmoittautui mukaan 33 agrologia, joista kilpaili 24. Kilpailu sai kokonaisuudessaan myönteisen vastaanoton.

Etelä-Karjalan Agrologien Anne Tolonen vei voiton 18 pisteellä henkilökohtaisessa sarjassa. Toiseksi sijoittui Päivi Suurnäkki (16 pistettä) ja kolmas oli Piia Hyttinen (15,5 p). Kainuun Agrologit voitti yhdistyskilpailun joukkueella Esa Karjalainen, Heidi Lehkonen ja Minna Tanner.

Voittaja Anna Tolonen oli iloisesti yllätännyt voitostaan – hän kun ei omin sanoin voita ikinä mitään.

– Monipuolisia kysymyksiä, jotka osuivat minulle, kun teen monipuolista työtä.

Tolosen työnkuva on agrologille tyyppillinen neuvontatyö. Hän on toiminut 15 vuotta ProAgria Etelä-Suomen palveluksessa Lappeenrannassa, aiemmin maitotilan asiantuntijatoimittajana ja nykyisin kasvi- ja talouspuolen asioiden parissa.

– Hauska, että pääsi osallistumaan ilman käymistä missään.

Toiseksi sijoittunut Päivi Suurnäkki on voittanut aikoinaan agrologiopiskelijoiden taitokilpailun ja kolmanneksi sijoittunut Piia Hyttinen on toisen vuosikurssin agrologiopiskelija SeAMKsta. Molemmat pitivät kilpailua kivana kokonaisuutena.

Kainuun Agrologit yhdistyskilpailun voittoon

Kainuun Agrologit vei nimiinsä yhdistyskilpailun joukkueella Esa Karjalainen, Heidi Lehkonen ja Minna Tanner. Yhdistyskilpailussa huomioitiin kolmen eniten pisteitä keränneen jäsenen henkilökohtaiset pisteet. Kainuulaisten voitto oli selvä: 35 pistettä kun toiseksi tullut keräsi 19,5 pistettä.

– Tykkäsin kilpailusta, tosi monipuolinen ja visuaalisempi kuin olin ajatellut. Kysymyksiä olisi toki saanut olla hieman enemmän, kertoi Kainuun Agrologien si-

Agrologien Liiton toiminnanjohtaja Anne Laitinen ja pj. Leea Sangi palkitsevat Kainuun agrologien yhdistyskilpailun voittajat Minna Tannerin (vas.) ja Heidi Lehkosen, jotka olivat paikalla agrologien kesäpäivien iltajuhlissa hotelli Petäyksessä 9.7.2022.

TULOKSET

Henkilökohtainen kilpailu:

I Anne Tolonen 18 (Etelä-Karjalan Agrologit)

II Päivi Suurnäkki 16 p (Kymenlaakson Agrologit)

III Piia Hyttinen 15,5 p (Pirkanmaan Agrologit)

IV Rauno Savolainen 15 p (48 min) (Pohjois-Savon Agrologit)

V Jenni Luukkanen 15 p (57 min) (Keski-Suomen Agrologit)

VI Ilpo Kiviranta 14 p (Pohjois-Karjalan Agrologit)

Yhdistyskilpailu:

Kainuun Agrologit ry 35 p (Esa Karjalainen, Heidi Lehkonen ja Minna Tanner)

teerinäkin toimiva Minna Tanner. Yllätyksenä tuli voitto! Ensi vuonna pitää lähteä puolustamaan voittoa, nyt kun rima on nyt asetettu korkealle.

Ilmoittautumisten perusteella yhdistyskilpailusta näytti tulevan huomattavasti useamman yhdistyksen välinen mitteli,

mutta loppujen lopuksi vain Kainuun Agrologeista ja Agrologit Uusimaalta oli kolme kilpailijaa.

Kannustavaa palautetta

Kilpailijoilta kerätyn palautteen mukaan kysymykset olivat haastavia ja mittasivat hyvin agrologien ammattiosaamista. 71 % osallistuisi kilpailuun jatkossakin sekä suosittelee kilpailua agrologiystävälle varauksetta, ja loput 29 % ehkä.

– Kehittämissideitakin saatiin ja ne tullessaan huomioimaan jatkossa, muun muassa hieman useampaa kysymystä toivottiin. Pilottikokeilu sai kannustavan vastaanoton ja tulemme jatkamaan ensi vuonna myös agrologiopiskelijoiden innostamiseksi mukaan, Leea Sangi kertoo.

– Melkein vauvasta vaariin oli osallistujia. Ikä ei ollut este eikä tarvinnut olla diginatiivi osallistuakseen näihin kisoihin. 88-vuotias agrologi oli iäkkäin osallistuja, jatkaa Sangi.

Teksti: Anne Laitinen

Agrologi (YAMK), valmistuneet vuonna 2021

	Yhteensä	naisia yht.	miehiä yht.
HAMK	1-4	1-4	1-4
JAMK	6	1-4	1-4
Lapin AMK	1-4	1-4	
OAMK	6	1-4	1-4
Novia		1-4	
Savonia			
SeAMK	6	6	1-4
Yhteensä	24	18	9

Agrologi (AMK), valmistuneet vuonna 2021

	Päivä	Monimuoto	Yhteensä	naisia yht.	naisia %	miehiä yht.	miehiä %
HAMK	57	1-4	60	36	60	24	40
JAMK	18	1-4	21	15	71	6	29
Lapin AMK	9		9	9	100		
OAMK	21	9	30	18	60	9	30
Novia	12		12	6	50	6	50
Savonia	21	6	27	18	67	9	33
SeAMK	45	12	57	30	53	27	47
Yhteensä	180	30	210	129	61	81	39

Taulukot: Vipunen – opetushallituksen tilastopalvelu: ammattikorkeakoulujen valmistuneet 2021. Ladattu 7.7.2022.

Adobe Stock

Agrologeja valmistui edellisvuotta vähemmän

Vuonna 2021 valmistui yhteensä 210 agrologia (AMK), joista 180 päivälinjalta ja 30 monimuotototeutuksesta. Kokonaismäärä oli noin 16 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aiemmin, jolloin valmistui 249 agrologia (204 päivä- ja 45 monimuotolinjalta).

ENITEN AMK-agrologeja valmistui HAMKsta (60) ja SeAMKsta (57). OAMKsta valmistui 30 agrologia ja Savoniasta lähes sama, 27.

Valmistuneista noin 61 % (57) oli naisia ja 39 (43) % miehiä. Määrällisesti eniten naisia valmistui HAMKsta (36 naista) ja SeAMKsta (30). Prosentuaalisesti eniten naisia valmistui viime vuosien tapaan Lapin Ammattikorkeakoulusta (100

%), JAMKsta (71 %) ja Savoniasta (67 %). Miehiä valmistui tälläkin kertaa eniten SeAMKsta (47 %).

Ylemmän AMK-agrologitutkinnon suoritti 24 henkilöä. Edellisenä vuonna valmistui 27 YAMK-agrologia.

Haku syksyn 2022 koulutukseen

Agrologi (AMK)-koulutukseen haki kevään 2022 yhteishaussa 273 (363) ensisijaista hakijaa. Lukemassa ovat mukana agrologi (AMK) päivä- ja monimuotototeutukseen hakeneet ensisijaiset hakijat.

Määrällisesti eniten hakijoita oli Hämeen ammattikorkeakouluun Mus-tialaan, jonka 80 aloituspaikkaa tavoitettiin 93 ensisijaista hakijaa. Hakupaine oli 1,03. Suurin hakupaine (2,25) oli aloituspaikkamäärältään pienimpään Lapin AMK:n.

Seuraavaksi eniten ensisijaisia hakijoita oli Savoniaan (66), joista yli 40

haki monimuotokoulutukseen. Päivälinjan hakupaine on monimuotokoulutusta heikempi. Esimerkiksi Savonian agrologikoulutuksen päivätoteutuksen hakijamäärät kärsivät joka toinen vuosi toteutettavan monimuotototeutuksen hausta, mikä näkyi nytkin.

Kokonaishakijamäärä agrologikoulutukseen oli pienempi kuin vuotta aiemmin.

Koulutuspaikan vastaanottaneiden määrä oli, JAMKia ja Lapin AMKta lukuun ottamatta, vähemmän kuin aloituspaikkojen. Näin ollen esimerkiksi Savonia teki kesällä lisähaun.

YAMK-agrologikoulutukseen haki 24.

Teksti: Anne Laitinen

Tämän artikkelin luvuissa on kevään yhteishaun tulokset, eikä siinä ole huomioitu lisähakua tai polku-, siirto- tai väyläopiskelijoina koulutuksen aloittaneita. Taulukot pohjautuvat Opetushallituksen Vipunen tilastopalveluun ja se on suuntaa antava.

Innostu brändäämisestä!

Brändäämisen opettelu tapahtuu askel askeleelta ja jokainen askel vie maatalousyrittäjän kohti kannattavampaa toimintaa.

A ADLERCREUTZ valmistui kesäkuussa agrologiksi tehtyään sitä ennen pitkän uran liike-elämässä. Hän toimii osa-aikaisena viljelijänä perheen maatilalla Paraisilla. Mustialaan tekemässään opinnäytetyössä hän käsittelee brändiosaamisen roolia maatalouden uudistamisessa.

Aiemmin Kekkilän ja Fiskarsin brändi- ja markkinointijohtajana näkemystä kartuttanut ja nykyään yrityksiä brändäämisessä yrittäjänä auttava Adlercreutz uskoo, että maatalousyrittäjät hyötyisivät merkittävällä tavalla nykyistä paremmasta brändiosaamisesta.

Mistä brändäämisessä on kysymys?

Brändi on käsitteenä monen mielestä liukas kuin saippua – jotakin, mitä on abstraktiudessaan vaikea ymmärtää ja hallita. Tämä kävi ilmi myös Adlercreutzin opinnäytetyötään varten keräämästä tutkimusaineistosta, joka koostui asiantuntijahaastatteluiden lisäksi 138 maatalousyrittäjän ja 58 agrologiopiskelijän online-kyselyyn antamista vastauksista.

Todellisuudessa tuotteiden ja toiminnan brändäämisessä ei ole mitään mystistä. Se ei myöskään ole erityisen vaikeaa, mutta keskittymistä ja systemaattisuutta se edellyttää. Ja usein myös apua brändäämisen ammattilaisilta.

Brändimielikuva on kaiken tekemisen summa

Olennaista on ymmärtää, että brändi muodostuu kaikesta mitä teemme – ei ainoastaan siitä, mitä tai miten viestimme. Ehdottoman tärkeää on huolehtia, etteivät toiminta ja viestintä ole keskenään ristiriidassa. Brändin johtamisen synonyyminä voisikin pitää maineen johtamista.

Brändilupaus on siis lunastettava ihan joka hetki, olipa sitten kysymys navetan kuivittamisesta, oikeiden lannoitus-

Marja Salakari

la Adlercreutzin mielestä maatalousyrittäjän ei kannata tyytyä pelkkään tavarantoimittajan rooliin.

Tyypillisesti brändityössä määritellään vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

- 1) Minkä arvojen pohjalta toimimme?
- 2) Miksi olemme olemassa?
- 3) Kenelle olemme olemassa?
- 4) Miten asemoidumme suhteessa kilpailijoihimme?
- 5) Mitä lupaamme asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme?
- 6) Millaisten tuotteiden, prosessien ja käytöksen avulla lunastamme lupauksemme?
- 7) Miten viestimme arvoistamme, missiostamme, tuotteistamme ja toiminnastamme?

määrien varmistamisesta tai sosiaalisessa mediassa viestimisestä. Tyypillistä on, että menestyviä brändejä synnyttävät ne, jotka toimivat kunnianhimoisesti ja vastuullisesti joka tilanteessa eli silloinkin, kun kukaan ei ole näkemässä.

Mikä estää brändäämästä?

Opinnäytetyön puitteissa tehtyyn kyselyyn tulneiden vastausten perusteella maatalousyrittäjät tyytyvät omassa toiminnassaan tyypillisesti tavarantoimittajan rooliin.

Jalostava teollisuus eli yritykset kuten Valio, Snellman tai Fazer, taas panostavat brändiensä rakentamiseen. Vahvaa

brändiä ja maatalousyrittäjien tuottamien tuotteiden hyvää hinta-laatusuhdetta hyödyntämällä teollisuuden toimijat tekevätkin merkittävästi keskimääräistä maatalousyrittäjää parempaa tulosta.

Kyse on maatalousyrittäjien kohdalla paitsi osaamisesta myös viitsimisestä, kuten tämä kyselyyn tullut avoin vastaus osoittaa:

”Liian moni Suomessa tuottaa sillä periaatteella edelleen, että tätä on meillä aina tehty ja tällä jatketaan. Se, että tilalla on esim. aina ollut lemmiä ja maidontuotantoa jatketaan ei ole mikään visio paremmasta tms. Pitää olla oikeasti halu tehdä se työ aina edellisiä sukupolvia paremmin ja harkita myös vaihtoehtoja voisinko tehdä tilalla jotain aivan muuta. Liian monella tuottajalla on taipumus tuottaa bulkkia ja erilaistaminen jää sivuosaan.”

Tuumasta toimeen

Brändityö ei ole rakettitiedettä. Siinä onnistuminen edellyttää ennen kaikkea uteliaisuutta ja viitseliäisyyttä. Liikkeelle pääsee pohtimalla, mitä maailmassa tällä hetkellä tapahtuu ja mikä on oman toiminnan rooli mahdollisimman suotuisan tulevaisuuden varmistamisessa.

Asiakassegmentin määrittelemineen on niin ikään tärkeää: keitä haluamme palvella ja keitä meillä on varaa palvella? Toisin sanoen, kenen kanssa teemme kannattavaa tulosta? Missä olemme erityisen hyviä ja voimme kehittyä siinä oman paikkakuntamme, Suomen tai maailman parhaiksi? Millaisia toimenpiteitä se edellyttää?

Brändityö kannattaa nähdä ihan samanlaisena investointina tulevaisuuteen kuin vaikkapa uusi navetta tai traktori. Jos ottaa strategian luomiseen ja brändielementtien tuottamiseen asiantuntijan avukseen, on hyvä varautua noin 20–30 tuhannen euron panostukseen. Se on iso raha ja siksi brändityöhön kuuluu olennaisena osana myös tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden ammattimainen mittaaminen.

Opinnäytetyö löytyy kokonaisuudessaan: www.theseus.fi/handle/10024/750059

Suomen ruokahistoria

FT Ritva Kylli Oulun yliopistosta on kirjoittanut ansiokkaan kirjan Suomen ruokahistorias-ta. Se on kuin keskiajalta alkava keittokirja läpi vuosisatojen. Kullakin ajalla on ollut omat ruokansa, ja ruoka-aineet on kerrottu kirjan liitteessä, mikä lisää kirjan käyttökelpoisuutta.

Kirja on populaarinen, vaikka onkin kirjoitettu tieteelliseen tyyliin lähdeviitteineen. Tutkimuksessa on joka kivi käännetty, mutta avattu ne kansantajuisesti.

Kauppa monipuolisti ruuan valmistusta, kun voitiin tuoda keskiaikana mm. Hansan avulla suolaa, jolloin ruuat säilyivät paremmin.

Olutta opittiin tekemään jo varhain. Kyllin mukaan mm. Kastelholmassa juotiin olutta jopa 4,44 litraa päivässä. Leipä keksittiin, ja niin ruoka oli 1800-luvun lopulle leipää ja särvintä. Uuden ajan ruokapöydässä oli lohta, haukea ja pienempiä kaloja. Kalat säilyivät hyvin ja kapakala tunnettiin jouluherkkuna. Suomalainen talonpoika oli tottunut kaskiviljaan ja hernettäkin kylvettiin kaksivuoroviljelyssä.

Arjessa syötiin suolakalaa ja leipää, kuivat- tuja luumuja, rusinoita, siirappia, vehnä jauhoja, kauraryynejä ja suolaa.

Säätyläiset halusivat syödä paremmin kuin rahvas, mikä näkyi ruokailuvälineissä, ruokatavoissa ja tarjoilussa. Laitumilla oli sikoja ja vuohia. Hernesoppaa syötiin torstaisin, ennen paastoperjantaita. Uskonto määräsi ruokatapoja.

Maakauppa alkoi vapaut- tuaan 1856 tuottaa kuluttajille monenlaisia herkuja, kuten makeisia ja tupakkaa, jota yritettiin itsekin kasvattaa.

Suomen talousseura toi siemenperunaa ja hyödyn ajan papit saarnasivat perunan vilje- lyksestä pitkissä saarinoissaan. Ensimmäinen kokkikirja painettiin 1849.

Maatalouden uudistukset toivat hyvinvoin- tia, kun aloitettiin karjan kasvatusta, pitäjämä- kasiinit olivat tulleet jo aikaisemmin. Kadot jäivät taakse, kun kyntö tehtiin kääntöauralla ja niitto- sekä haravointityöt tehtiin koneella. Separaattorit tulivat käyttöön ja yksityiset sekä yhteismeijerit, kuten Kylli oikein selvittää.

Tropiikin herkut tulivat kuluttajille 1800-lu- vun lopulla, kun jäädytysmekanismin keksi ranskalainen Charles Tellier. Tuotteiden mak-

Ritva Kylli, Suomen Ruokahistoria. Gau- deamus 2021. 380 s.

samista helpottivat metsätulot ja pankkilaitos, myös osuustoiminta.

Säilykkeet tulivat markki- noille, kuten myös terveysvesiä tehnyt kemisti **Viktor Hartwall**. Makeisia oli alkanut valmistaa **Karl Fazer**, Samaan aikaan **G. Paulig** alkoi paahtaa kahvia.

Jouluruoka oli perinteiden kantaja, johon kuuluivat riisipuuro ja sekahedelmakeitto, kinkku ja lipeäkala joulusaunan jälkeen.

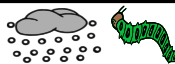

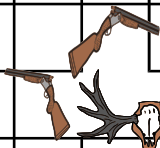

Kotiliesi valisti vitamiinien käyttöä sairauk- sia vastaan. Työ- ja vapaa-aika haluttiin erottaa toisistaan, mikä näkyi myös ruokata- loudessa. Sodan jälkeen keittiössä alkoi säh- köinen vallankumous, tuli uudet keittoastiat, **Maiju Gebhard** loi astiankuivauskaapin.

Viime aikojen uutuuksia olivat automarketit, broileri, jauheliha, kevyttuotteet ja kesämökkien makkarat. Sodan jälkeinen kostea sukupolvi joi 2,6 litraa absoluuttista alkoholia henkeä kohden vuodessa. Uudenajan tuotteita olivat myös pizzat, hampurilaiset, kiinalaisravintolat ja sushi. Näin oli kuljettu pitkä matka nykyiseen ruokapöytään.

Hannu Huvinen

Puuta-Heinä -sanaristikko

Metsäasiantuntijoiden ja agrologien oma sanaristikko. Vastaukset julkaistaan seuraavassa lehdessä. Viime ristikon vastaus on sivulla 35.

		KANSIN	LAPSEN VAIVANA	MUOKKAA		LASEIN		KOTI		
										
	LUO- DEIK- SIKIN	U		YRITÄN VIELÄ!			JAHTI-			
GRAMMOIN		HEVO- SELLA				PAL- JAITA				
TÖRMÄYS HIRVI EDESSÄ!							ÄÄNTÄ			
VETÄÄ						TYTTÖ		AMPU- JILLA	PEL- LOILTA	
A B C						TIKUS- TAKIN	POIKIA MATA- LIA			
MAI- DOISTA		TASAA	HAPAN MAKEA	RANNATTOMIA -KORKEUS			KAATA- JALLA	ALKU- AINE		
P I E N I	MUO- TEIN									
			LIKE- TOIMI							
KUORI- OSA				OSUI!						
		MYÖS HAU- LEIKSI				ISOISIÄ				

sisaltopalvelu.kokko@elisane.fi

© SISÄLTÖPALVELU TIMO KOKKO

Agrologien Liiton stipendit haettavissa

Agrologien Liiton stipendit ovat haettavissa sähköisellä lomakkeella 17.11.2022 mennessä. Liiton hallitus päättää stipendien saajista joulukuun 2022 kokouksessa. Stipendin saajille ilmoitetaan asiasta henkilökohtaisella kirjeellä.

Stipendin saajien nimet julkaistaan myös Luonnon Varassa-lehdessä sekä liiton viestintäkanavissa. Lisätietoja stipendeistä antaa toiminnanjohtaja Anne Laitinen (anne.laitinen@luva.fi tai p. 050 514 3711).

Toivo Taavitsaisen rahaston stipendit

Agrologien Liiton yhteydessä toimiva Toivo Taavitsaisen rahasto julistaa vuoden 2021 stipendit vähävaraisten agrologiopiskelijoiden haettavaksi. Hakeminen ei edellytä liiton jäsenyyttä.

Stipendiä haetaan sähköisellä hakemuksella luva.fi (Agrologit – jäsenedut – stipendit) 17.11.2022 mennessä. Hakemuksessa kysytään henkilö- ja osoitetiedot, tiedot opinnoista, perustelut stipendin tarpeellisuudesta, pankkiyhteys mahdollisen stipendin maksamista varten sekä tiedot muista hakijan mahdollisesti saamista apurahoista.

Hakemuksen liitteeksi on hyvä liittää todistuskopio viimeksi vahvistetusta verotuksesta sekä selvitys muista stipendin myöntämistä puoltavista seikoista.

Kielistipendit haettavissa

Stipendiä haetaan sähköisellä hakemuksella www.luva.fi (Agrologit – jäsenedut – stipendit) 17.11.2022 mennessä. Hakemuksessa kysytään hakijan henkilötiedot, osoite, pankkiyhteys mahdollisen stipendin maksamista varten sekä lyhyt selvitys suoritetuista kieliopinnoista.

Stipendiä voivat hakea vain Agrologien Liiton jäsenet. Stipendi on tarkoitettu agrologiksi valmistumisen jälkeen suoritettaviin kieliopintoihin.

Agrologien Liitto julistaa haettavaksi Agrologien Liiton yhteydessä toimivan Hyvinkään maaseutuopisto-rahaston

Jatko-opintostipendit

Jatko-opintostipendiä voivat hakea Hyvinkään maatalous- tai maaseutuopistosta valmistuneet agrologit sekä EVAMK:sta tai Laureasta valmistuneet amk-agrologit. Stipendiä haetaan sähköisellä hakemuksella www.luva.fi (Agrologit – jäsenedut – stipendit) 17.11.2022 mennessä.

Kaikkien stipendien viimeinen hakupäivä on 17.11.2022. Sähköinen hakemuslomake (sama kaikille stipendeille) löytyy Agrologien Liiton nettisivuilta (kohdasta jäsenedut ja stipendit) os. <https://www.luva.fi/agrologit/jasenedut/stipendit/>

Agrologit Hyvinkää -66 kurssitapaaminen Oulussa

Hyvinkäältä v. -66 valmistuneet agrologit kokoontuivat kurssitapaamiseen Oulussa 17.-18. elokuuta 2022. Kokoontumispaikka oli hotelli Lasaretti. Hotelliksi saneerattu rakennus on ollut muun muassa puolustusvoimain käytössä. Tapaamiskutsuun läsnäololaan myönteisesti vastasi kahdeksan veljeä ja kolme puolisoa.

Juhlailallisen jälkeen muisteltiin myönteisessä hengessä kaikkia kurssin 1964-66 veljiä. Muistissa oli myös moivia vitsejä, niin opettajilta kuin kurssikaveireilta.

Vapaa-ajan harrastuksista laajinta oli urheilu ja erityisesti opistojen väliset kilpailut. Pesäpallossa oli kiihkeitä otteluita Mustialan opistoa vastaan. Voittojakin tuli tai taktiikka petti, **Jukka Markkanen** muisteli. Hyvinkään opiston merkittävä saavutus oli 65 kilometrin mittaisen Seitsemän Veljeksen Hiihdon joukkuekilpailun (7 jäs.) voitto 1965. Aivan yksimielisyyteen ei päästy, ketkä oppilaista menestysjoukkueessa hiihtivät. Maaliin ensimmäisenä henkilökohtaisessa kisassa onnistui kiiruhtamaan allekirjoittanut.

Kurssitapaamisen isäntänä toimineen **Antti Pönkön** opastamana tutustuttiin aluksi Hupisaaren mahtavaan puistoalueeseen. Tutuksi tuli myös Oulun rikas historia ja maine tervaporvareistaan.

Käyntikohteena oli myös Valio Oy:n Oulun monipuolinen meijeri. Vierailun aikana yllättäen ilmeni, että tehtaanjohtajana toimii Antti ja **Maija-Leena Pönkön** poika **Ilari Pönkkö**. Antilla itsellään on ollut pitkä ja menestynyt ura Valion palveluksessa.

Ennen kotimatkaa lähtöä yksimielisesti päätettiin, että seuraava kurssitapaaminen järjestetään v. 2024. Puolestani lämmin kiitos kaikille, jotka kurssitapaamiseen osallistuivat, sekä kiitos huomionosoituksesta merkkipäivän kynnyksellä.

Teksti: Veikko Rusanen

Agrologit Hyvinkää -66 Oulun Toripolliisin valvonnassa. Kuvassa Eino Ruottinen (vas.), Jukka Markkanen, Veikko Rusanen, Jorma Tuohela, Tapio Mikkola, Kauko Pylväs, Sauli Ahde ja Antti Pönkkö.

MERKKIPÄIVÄT

90

27.10.2022 Lasse Haapala, Pöytyä. Hyvinkää 1955

85

20.10.2022 **Veikko Hirvonen**, Oulu. Hyvinkää 1963. Perhepiirissä.

80

11.11.2022 kotiseutuneuvos **Jaakko Pollari**, Isokyrö. Hyvinkää 1968.

10.12.2022 **Jouko Mäkinen**, Vihti. Hyvinkää 1965. Lähipiirissä.

11.12.2022 agronomi **Raimo Vesterinen**, Joutsa. Mustiala 1971. Lähipiirissä.

75

13.12.2022 kunnallisneuvos **Jouko Tenhunen**, Kiuruvesi. Mustiala 1971. Ei vastaanottoa.

14.12.2022 **Jouko Lahtinen**, Hämeenlinna. Hyvinkää 1971. Perhepiirissä.

70

27.9.2022 **Heikki Miettinen**, Tammela. Mustiala 1990. Perhepiirissä.

1.11.2022 tieisännöitsijä **Tapani Mikkola**, Kouvola. Mustiala 1979. Lähipiirissä.

8.12.2022 **Markku Siiriäinen**, Mikkeli. Hyvinkää 1975. Perhepiirissä.

60

30.10.2022 yritysasiantuntija **Tapani Mikkonen**, Joensuu. Kitee 1989. Matkoilla.

15.11.2022 lomituspäällikkö **Merja Kempainen**, Ristijärvi. Muhos 1986. Yhteiset 60-v. juhlat puolison **Olavi Oikarisen** kanssa 5.11.2022 Ristijärvellä Virtaalassa.

11.12.2022 maaseutuasiamies **Jari Lantta**, Savitaipale. Hyvinkää 1986. Lähipiirissä.

MUISTOA KUNNIOITTAEN

Erkki Maunumäki

s. 5.7.1938 Kälviä
k. 15.4.2022 Kälviä
Hyvinkää 1967

Matti Keskiniva

s. 18.1.1939 Rovaniemi
k. 24.4.2022 Rovaniemi
Mustiala 1965

Jaakko Pollari

Raimo Vesterinen

Tapani Mikkonen

Markku Siiriäinen

Jari Lantta

Erkki Voutilainen

s. 4.7.1935 Säyneinen
k. 7.5.2022 Suonenjoki
Hyvinkää 1959

Erkki Kiviranta

s. 9.2.1925 Hinnerjoki
k. 15.5.2022 Rauma
Hyvinkää 1950

Kaisu Puuppo

s. 8.6.1960 Oulu
k. 9.6.2022 Hämeenlinna
Mustiala 1985

Heikki Olkkonen

s. 18.5.1945 Alavus
k. 12.6.2022 Alavus
Mustiala 1970

Ilmo Haapala

s. 23.3.1937 Isokyrö
k. 23.6.2022 Isokyrö
Mustiala 1963

Antti Laiho

s. 22.7.1939 Marttila
k. 28.6.2022 Naantali
Mustiala 1965

Ilmari Matikainen

s. 3.9.1933 Parikkala
k. 1.7.2022 Hyvinkää
Hyvinkää 1958

Risto Lietepohja

s. 11.3.1927 Lappi TL
k. 14.7.2022 Salo
Hyvinkää 1951

Aarni Haapanen

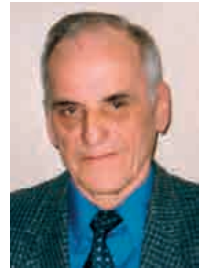
s. 5.10.1936 Vesilahti
k. 1.7.2022 Vesilahti
Mustiala 1968

Pekka Vallin

s. 25.8.1945 Pori
k. 11.7.2022 Pori
Mustiala 1969

Risto Tiippanan muistolle

Risto syntyi Rautjärven pitäjän Iso-Ilmeen Koskenkylässä 24.3.1931 kuusilapsisen sisarjoukon kolmanneksi vanhimpana lapsena. Perhe harjoitti maanviljelyä ja karjanhoitoa. Sotien johdosta perhe joutui lähtemään evakkoon päätyen eri vaiheiden jälkeen Sulkavalle saaden hallintaansa ja myöhemmin ostetuksi ns. kylmän tilan

Kiireisimmän raivaus- ja rakennusvaiheen jälkeen Risto päätti hakeutua maamieskouluun, jonka parhaaksi oppilaaksi päädyttyään pyrki ja pääsi Mustialan maamiesopistoon valmistuen sieltä agrologiksi vuonna 1959.

Ensimmäisenä työpaikkanaan Ristolla oli Mikkelin läänin maanviljelysseuran järjestökonsultentin työ, joka edellytti paljon yhteydenpitoa maakuntaan mm. tupailtojen muodossa. Tässä tehtävässään Risto kohtasi tulevan vaimonsa, kotitalousneuvojana toimineen **Terttu Aho**sen. Kohtaaminen johti koko elämän ajan kestäneeseen avioliittoon ja perheeseen syntyi viisi lasta.

Vuonna 1965 Ristolle tarjottiin hankintapäällikön paikkaa Lihakunnasta Joensuusta, jonka hän päätti ottaa vastaan. Hankintapäällikön tehtävissään Risto liikkui varsin paljon maakunnassa. Täsmällisesti työnsä hoitavana, seurallisena ja huumorintajuisena ihmisenä hänelle kertyi asiakaskunnastaan vuosien mittaan laaja hänen työtään arvostava tuttavapiiri.

Risto oli sujuva kirjoittaja avustaan aikanaan mm. Käytännön Maamiestä ajankohtaisista aiheista laatimillaan kirjoituksilla.

Risto oli aktiivisesti mukana Pohjois-Karjalan Agrolgien yhdistyksessä toimien yhdistyksen puheenjohtajana vuosina 1967–72 sekä usein vuosikokouksen puheenjohtajana.

Metsänhoito, sienestys ja marjastus olivat Ristolle mieluisia harrastuksia samoin kuin mallikelpoisesti hoidettu kotipuutarha, jota Risto mielellään vieraillessa esitteli.

Karjala sekä karjalainen perinne olivat Ristolle tärkeitä, samoin kuin suku ja suvun historia. Perhe oli Ristolle kaikki kaikessa. Hän arvosti kovasti vaimoaan ja lapsiaan sekä lapsenlapsiaan. Hän sai elää pitkän elämän ja säilytti hyväntuulisuuksensa elämänsä loppuun saakka.

Riston ystävä ja kollega Aulis Kempainen

Anuriikka Lallukka

Kymenlaakson Agrologit kävivät tutustumassa Suomen uusimman kanavaan Kouvossa 21.8. Kanavaristeily järjestettiin yhteistyössä Kymenlaakson luomuviljelijäyhdistys Kuhilaan kanssa. Reissussa oli mukana 30 henkeä.

Kerrothan asiakkaillesi lahjoitusmahdollisuudesta **IHMISEN JA METSÄN HYVÄKSI**

Lahjoitukset käytetään 100 %:sti lahjoittajan haluamaan kohteeseen, esim.

- Metsäala viestii ja näkyy
- Metsä tutuksi lapsille ja nuorille
- Osaavat tekijät metsissä
- Hyvinvoivat tekijät metsissä
- Metsähistorian tallennus ja esille tuonti – tunne juuresi
- Ennakoivalla tutkimuksella kansainvälisessä kärjessä

Lisätietoja: www.mmsaatio.fi/lahjoita

METSÄMIESTEN SÄÄTIÖ
ihminen ja metsä